میم

www.dengekan.com

www.dengekan.com

www.dengekan.com

میم

چار نەما.. دواجار «گوڵناز»م تەڵاق دا.. دوای بیستو حەوت ساڵ لێکدی جیا بووینەوە، خۆیو هەر سێ کچەکانم لەسەر ماڵەکە مانەوە.. دەبووایە من ماڵەکە جێبێڵم.. جێمهێشت.. تا ئێستا شتی وات نەبیستووە، هەمیشە پیاو ژن تەڵاق دەداو خۆی لەسەر ماڵەکە دەمێنێتەوە، لەوانەیە ژنێکی دیکە بێنێ، ژنێکی ناسكو نازدارو منداڵتر، دادگاش برە پارەیەك بۆ ژنەکە دەبڕێتەوە.. ئەمیش دەچێتەوە ماڵەباوانی.. خاڵوانی.. بەڵام من نەء.. وام نەکرد.. منێکی نووسەر.. خاوەن بیروباوەڕی سەیرو سەمەرە.. هەڵبەتە لای ئێوەمانان سەیرو سەرمەرە، دە ساڵ بەر لە جیابوونەوەمان هەرچیم هەبوو.. خانووەکە.. تفاقی نێو ماڵ.. بگرە دەرزیو شقارتەکانیشم لەسەر ژنەکەم تاپۆ کرد.. وەك ئێستا نەبووین.. نایشارمەوە.. بە حەز لێکردن هێنام.. جاران یەکدیمان خۆش دەویست.. وا بزانم.. ئەوە چوار پێنج ساڵە ئەم نەخۆشییە گرانە بە تەواوی پەکی خستووم.. نایشارمەوە.. هیلاکی کردووم.. لە ناوك بەژێرەوە ئیفلیجی کردووم.. نایشارمەوە لە پیاوەتی خستووم، جاران سیسەمێکی گەرمو نەرم کۆی دەکردینەوە.. ئێستا سڕوسارد وەك دەمی مردوو، گوڵنازیش هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. لە ناوەوە خەم دەیخواردم.. بەڵام چی بکەم..؟ پێم وت:

«گوڵناز.. هەقت لە من نەبێ.. بۆ کوێ دەچیت بڕۆ..» خۆیو کچەکانم

زوو زوو دەچوونە دەرێ، هەقیانـە،ماڵەکـەی لـێ ببـوو بـە دۆزەخ.. خـۆ هـەر ئەوان نین.. تەنها من نەبێ.. لە پەلوپۆ کەوتبووم.. بە چوار دەورما دەیـەها قەڵاتو مینارەم لە کتێب دروست دەکرد.. دروستم دەکـردنو دەڕووخـان، مـن ئێـستاش گوڵنـازم خـۆش دەوێ، جـارانو ئێـستاش بـۆی دەگـریم، جـاران بـۆ خۆشەویستی فرمێسکم هەڵدەڕشت، ئێستا بۆ ناپیاوەتی پڕ لە شەرمو دەماری مردووی خۆم دەگریم، ئای لەو نامە جوانانەی کـە بـۆم دەنووسـی، دوای هـەر نامەیـەك وڕو کـاس دەبـوو.. گوڵنـاز مامۆسـتایە.. منـیش فەرمانبـەرێکی خانەنـشین.. چـۆن ئـەو حـەزە گەرمـە وا سـارد بـۆوە، خـۆم دەخۆمـەوەو بەدزییەوە دەگریم.. گریان گریانی ناخ.. خۆ دەزانم گوناهی خـۆم نییـە، لـە ژیانما بیرم لەوە نەکردبۆوە.. کێ دەیووت: دووچاری نەخۆشییەکی وا کوشندە دەبم.. دەیـەها پزیـشکم بەسـەر کـردەوە.. بەغـداو بەسـراو موسـڵ، خۆمـاڵیو بیانی.. سەرەتا گوڵناز دەیووت: ((ئەمین.. خەم مەخۆ هەر چاك دەبیتـەوە..!)) منیش بە قەهرەوە دەمووت:

((گوڵناز.. ناخۆشە.. تۆش ئافرەتیت.. گوناهە لەگەڵ..)) دەستە ناسکەکەی دەخستە سەر دەممو بە درۆو حەسرەتێکەوە دەیووت:

((وا نەڵێی.. عەیبە.. منو تۆ پیر بووین..!)).

((من ئا.. بەڵام تۆ هێشتا ماوتە..)).

((ئەمین.. رۆحەکەم.. ژیانی نێو نوێن هەموو شتێك نییە..)).

منـیش لـە دڵـی خۆمـدا هـەر وام دەووت.. جگـە لـە بەیەکـەوە نووسـتن خۆشەویـستی، میهـر، سـۆز، بـەزەیی، یادگـاری تـاڵو شـیرین، هیـواو ئـاواتو خەوبینین هەن، سێ کچی جوانو جحێڵ.. بـەڵام.. دەشمزانـی لـەش شـتێکە فـەرامۆش نـاکرێ، گاڵتـە بـە ترپـەی دڵو گـەرمی خـوێنو دەمـاری پیـاو.. موچڕکی ئافرەت ناکرێ، تۆ کە یـەکێکت خـۆش دەوێ.. دەسـتەکانت دەکەونـە

کار.. نامەی بۆ دەنووسیت، دەستی دەگری.. دەستی بۆ هەڵدەبڕی، لە باوەشێی دەکەی، پەنجەکانت سەفەری خۆش بە نێو پێچو لوولی قژیدا دەکەن، دوگمەی سەر سینەی دەترازێنیت، تۆ کە یەکێکت خۆش دەوێ.. بەم دەمو لێوو زمانە قسەی بۆ دەکەی.. هەر بەو لێوانەش شیعری بۆ دەخوێنیتەوە، گلەیی لێدەکەی، ماچی دەکەی، بە هەردوو چاو سەیری قەدو باڵای، سەرو پرچی، نەرمایی گوێی، لووتی، دەمو لێوی، گەردنی، جلوبەرگی دەکەی، هەر بەو دوو چاوانە بۆی دەگریتو.... خۆشەویستی بە تەنها رۆحیانەت نییە، جوانترین وێنەش لەم دونیایەدا جووتبوونی دوو دڵدارە.. لەسەر یەك پێخەف، لەسەر یەك قەرەوێلە، لەسەر یەك زەوی، دەست لەملانێ لەگەڵ ئەو کەسەی خۆشت دەوێ وەك ئەوە وایە گوێ لە پارچە مۆسیقایەکی ناسك بگریت، یان سەما بکەیت.. یان لە هاویندا مەلە لە رووبارێکی نێو شاخان بکەی، توانەوەی دوو عاشق لە توانەوەی شەکرو شیر دەچێ، سەهۆڵ لەنێو ئاو، خوێ لە دەریادا، ئای کە سەفەرێکی خۆشە.. فڕینێکە رووەو ئاسمانی بێ کۆتایی، ئەوە نەما.. بووم بە دەمارێکی سستو مردوو.. هێدی هێدی گوڵناز گۆڕا.. رقیش رەنگی خۆی هەیە.. ئەو رەنگەم لە چاوانیا دی، پتر لە جاران دەچووە دەرەوە.. پرسە، ئاهەنگ، ژنو ژنخوازی، میوانداری.. تا دەهات پتر بە مۆنی سەیری دەکردم، هەستم دەکرد گڕکانێك لە ناخیدا دەکوڵێ، هەر رۆژێکەو دەتەقێتەوەو من دەکوژێو ماڵەکەش کاول دەکا، هەندێ جار سەعاتێك بەسەر تەلەفونەکەوە دەوەستا.. بە چرپەوە دەدوا.. چۆن گومان سەرم نەخوا..؟ کەمتر دەهاتە لام، خۆ گەر داوای شتێکم لێبکردبایە.. پاکەت، شقارتە، پیاڵە چایەك، پەرداخە ئاوێك، کتێبێك.. دەرمانەکانم.. نەیدەهێنا.. یان درەنگ دەیهێنا، یا لە دوورەوە.. وەك ئەوەی

پارچە نانێك بۆ سەگێك هەڵدەی.. شتەكانی بۆ فڕێ دەدام.. سـەرەتا بـە پێـی پێشنیاری پزیشك هەردوو قاچمی دەشێلا.. دوای ماوەیـەك بێـزار بـوو.. پێـی وتم:

((ئەمین.. واز لەم قاچ شێلانە بێنە.. باپیرم لە گۆڕ زینـدوو بێتـەوە.. تـۆ هەڵناسیتەوە سەر پێ..)).

سەرەتا دەستی دەكردە ملم، ماچی دەكرم، خۆی تێهەڵدەسوییم، لەگـەڵما رادەكـشا.. كـە زانـی دەمارەكـانم سـستو مـردوون، خـوێنێكی ساردیان تیـا مەییوە.. پێخەفەكەی جیا كردەوە، لە ساڵی یەكـەمی نەخۆشـییەكەم هـەر لـە هەمان ژوور بەیەكەوە دەخـەوتین، سـاڵی دووەم پێخەفەكـەی دوور خـستەوە، ساڵی سێیەم لە ژووری نووستن باری كردو چووە ژوورێكی تر، تەنیا مامـەوە، تـا درەنگی شـەو دادەنیـشتم، دەیـەها كتێـبو دەفتـەرو پەڕەكاغـەزو قەڵـەمم دەخستە بەردەمم.. كتێبی هەمەڕەنگو بابەت.. سەرەتا حەزم لـە فەلـسەفەو مێـژوو دەكـرد، وەلــێ نەخۆشـیو لەجێكـەوتنم وایـان لێكـردم حــەز بــە خوێندنەوەی رۆمـان بكـەم.. رۆمـان لـەنێو ئـەو چوار دیـوارەدا دەریـدەهێنام، سەفەری خۆشی پێدەكردم، سواری ئەسپی رۆمانێك دەبـووم‌و دونیـا دەگـەڕام، شاخ‌و كێـوو دەربەنـدەكان، پێدەشـت‌و بیابانـەكان، كـانی‌و جۆگەلـەو رووبـارو دەریـاو ئۆقیانووسـەكان، وڵاتـان.. میللـەتان.. كۆشـكی بلـوورینی سـەدەها دڵـی ئاوەدان، كەلاوەی رووخـاوی نێـو نـاخی هـەزارەها ژن‌و پیـاوی بـێ ناوونیـشان، خەمی خۆم.. هی خەڵكی، سـەركەوتن‌و بـەزین، چیرۆك‌و رۆمـان ببوونـە دوو بـاڵی ئـەو سـیمرخەی سـواری پـشتی دەبـووم‌و دەیبردمـە حـەوت تەبەقـەی ئاسمـان، لـەتاو تـەنیایی خـۆم قـسەم لەگـەڵ نووسـەرەكان دەكـرد.. ئەوانـەی سەدەها ساڵە مردوون.. دەیەها ساڵ.. خۆم دەدوانـد.. دۆستۆیفـسكی — م زۆر دەدواند.. كەس وەك ئەو چیرۆكی داڕووخـان‌و نەهامـەتی مـرۆڤ ناگێڕێتـەوە،

زوو زوو.. تکام لێدەکرد میوانم بێ.. دڵی نەدەشکاندم.. دەهات، هەفتەی وا هەبوو دە جار لەگەڵ راسکۆلینکۆفو برایانی کارامازۆف بەشەڕ دەهاتم.. بەشەڕ دەهاتینو ئاشت دەبووینەوە، ((دی. ئێچ. لۆرانس)) منی کوشتبوو.. رۆژێکیان تووڕە بوومو پەرداخێکم تێگرت.. بوو بە سەد پارچە.. گوڵناز پارچەکانی گەسك داو تا ئێوارەش نەیبڕییەوە:

((- هیچ گومانی تێدا نییە.. تۆ تێکچووی..!))

ئەو کافرە بایەخێکی زۆر بە خوێنو گۆشت دەدا، لای ئەو خوێن لە عەقڵیش بەتینو تاوترە.. ئەو مالۆس دایکە وای لێکردم لە ئادەمیەتی خۆم بکەومە گومان، لەشو بیر بەیەکەوە گرێ دەدا، بایەخێکی زۆر بەو سەگە سوورەی نێوگەڵ دەدا.. ئەو سەگە سوورەی بۆ هەمیشە دەلوورێنێ.. منیش.. بۆ نەگبەتی.. ئەو سەگە سوورەم نەك هەر نووستووەو وەئاگا نایە.. بەڵکو تۆپیوە.. بێچارە بووم.. قسەم لەگەڵ هەموویان دەکرد.. ئەوان تاکە هاوڕێیەکی بێدەنگو هێمنو هۆشمەندی من بوون، شاگەشکە دەبووم.. لە ژوورەکەمدا.. دەریایەکی پانو پۆڕم دەهێنایە بەرچاوم.. لەمی ژێر خۆرەتاوی زیوین، زۆربا — م دەدی سەمای دەکرد، دەگریامو دەمووت: زۆربا دەستم بگرە.. خۆت بخە ژێر باڵمو با هەستمەوەو لەگەڵتا بکەومە سەما.. سەمایەکی شێتانە، ئەویش دەستی دەگرتم، بەرزی دەکردنەوە.. پەنجەکانی لەسەر سەنتوورەکە ئاگریان دەکردەوە.. مۆسیقا دەبوو بە خوێنو دەمارەکانمی گەرم دەکردنەوە.. لە کەنار دەریای پڕ لە نەهەنگو ماسی سەرمەستانە سەمامان دەکرد، هەردوو بەیەکەوە، وەك میزراح دەخولاینەوە.. خۆمان هەڵدەدا.. وا بە دڵ.. لەوە دەترسام هەر جارێکەو بەرەو بەرزایی هەڵفڕینو ئیتر ون بینو جارێکی تر گڵو ئاو نەبینینەوە.. کەچی لەناکاو زرنگەی تەلەفون.. تەقەی

دەرگا.. هاوارێکی گوڵنـاز.. قریـوەی یـەکێ لـە کچەکانم وەئاگای دەهێنامـەوە، ((زۆربـا)) رایـدەکردو وەك مـەلێکی مانـدوو لەسـەر رەفـەی کتێبخانەکـەم هەڵدەنیشتو جووکەی نەدەکرد، سەیری قاچەکانی خۆم دەکرد کە تا ئەو حەڵە لە لمی سەر کەناری دەریایەکدا نوقم ببوون.. دەمدی.. دوو پێی زەردو بێ خوێنم دەدی، لە دڵەوە دەکوڵاو قوڵپی گریانێك وەك مەنجەڵی ساوار لـە هەناومدا دەکوڵا، رۆژ تا ئێوارە ژوورەکەمیان ئاوەدان دەکردەوە.. شـەوانیش بەیەکـەوە دەنووسـتین.. هەمووشـیان وەك خـۆم بێـوەمێرد بـوون.. دۆستۆیڤـسکی.. تۆلـستۆی.. تـورگینێڤ.. کافکا.. زۆلا.. بـەلزاك.. مۆپاسـان.. جـۆیس.. دیکنـز.. پرۆسـت.. شـتاینبك.. لـۆرانس.. لەگـەڵیانا دەگریـامو پێدەکەنیم، رۆژێکیان پێیان وتم:

((ئـەمین.. تـۆ کـە کـەوتووی بـۆ رۆمانێـك لەسـەر خـۆت نانووسـیت.. لـەو باوەڕەداین شاکارێکی جوانی لێدەردەچێ..)).

وتم: ((بە گوێتان دەکەم..)).

لەو رۆژەوە کەوتمـە نووسـینەوەی یاداشـتەکانم، بـە دزییـەوە، بـێ ئـەوەی گوڵناز پێبزانێ، لەزەتێکی زۆرم لەو بەزمە کرد، گەڕامەوە سەردەمی منداڵی.. نـەبوونیو برسـیەتی.. هـەرزەیی پـڕ لـە تـرسو شـەرمو گومـان.. ماوەیـەکی نەبرد سەدەها لاپـەڕەم رەش کـردەوە کـە نـاکرێ کـەس بیبینـێ.. وازم هێنـا.. ئەمجارەیان چیرۆکی خۆمو گوڵنـازم نووسـییەوە.. چیرۆکی حـەزو تێکشکان.. وازم هێنا.. کەوتمە نووسینەوەی ئەو بارە نالـەبارەی ئێـستام.. ئیفلیجیو.... تلانـەوەی هەمیـشەیی رۆژو شـەوانم، رقێکـی زۆرم بارانـدە سـەر ئـافرەت.. گەرچـی تـا ئـەو حەڵـەش لای مـن ئـافرەت کانگـای میهـرو سـۆز بـوو، خـوای خۆشەویستی، بێ گونـاه.. گـەورەو پـیرۆز.. ئاسمـانو زەوی.. مێـژوو زوڵمێکـی گـەورەیان لێکـردووە، کەوتمـە گومـانو دڵـەڕاوکێ.. لـە نێـوان ئـەو راسـتییەی

دەیزانم‌و لە نێوان پەیوەندی نارێکی خۆم‌و گوڵناز، زۆرم نووسی‌و زۆریشم دڕی، ناکرێ لەتاو مەینەتی خۆم جنێو بە هەموو ئافرەتەکانی دونیا بدەم، من تەنها حاڵەتێکم.. حاڵەتێکی کەم‌و دەگمەن، نابمە یاساو دەستووری ژیان، ئازارەکانیش تایبەتن بە بوونی خۆم، ناکرێ لەتاو نەبوونی خۆشەویستی‌و دابڕانم لە خۆشی هەموو دونیا بسڕمەوە.. بەڵام ئاخ.. ئازاری تاکە کەسێکیش گاڵتەی پێناکرێ.. ئەی گەر ئەو کەسەش نووسەرێکی وەك منیش بێ، کە ناوو دەنگێکم هەبێ، خەڵکێکی بێشوماریش بمناسن، زۆربەی هاوڕێکانیشم.. ئەوانەی نووسەرن‌و ئەوانەی نووسەریش نین.. دڵنیان لەوەی خۆم دەخۆمەوە، هەندێکیان ئاگاشیان لەوەیە گوڵناز بە تەواوەتی لێم لالووتە، دەشزانن من...... هیچ.. سێ چوارێکیان زوو زوو سەرم لێدەدەن، باسی دوا کتێب‌و چیرۆك‌و رۆمان‌و رەخنەو شەڕو جنێوو.. دوا پێك‌و دوا... دوا شتی ئەم دونیایەم بۆ دەکەن.. زوو زووش تەلەفونم بۆ دەکەن.. وا بزانم هەندێکیان چاویان بڕیوەتە گوڵنازو حەزیشی لێدەکەن، وتم: هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. خۆ دەشزانن ماینێکی ماندووەو سوارەکەی لە بیابانێك کەوتووە.. ماینی تینووش نەك هەر لە کانی‌و رووبار.. بگرە لە زەلکاویش دەخواتەوە، لە رێگەی من‌و شیعرو چیرۆك‌و رۆمانەوە زۆر لە برادەرانم دەوروخولی دەدەن.. بێدەنگ بووم‌و خۆم دەخواردەوە.. شوکر هوشیار بووم.. چارم نەما.. دوا جار تەڵاقم دا.. بێزاری کردم.. وای لێهات خۆی‌و کچەکانم سەفەری دووریان دەکرد، بەغدا، بەسرا، موسڵ.. ناچار بۆ چەند شەوێك دەچوومە ماڵی «ئەنوەر»ی برام.. دواجار.. ئەو ساڵە.. خۆی‌و هەردوو کچە گەورەکانم چوونە «بولغاریا».. وتم:

«گوڵناز.. حەز ناکەم بە تەنیا بچنە هەندەران..».

لێم هەڵگەڕایەوەو وتی:

((مەترسە.. خۆ دوێنێ نەهاتووینەتە شار..!)).

((ئاخر خەڵکی بە خەراپە ناومان دێنن..)).

((گوو بە ریشی بابی خەڵکی.. بە دیار تۆوە شەقمان برد.. با تۆزێکیش بای باڵی خۆمان بەین.. کوفرە.. خۆ کوفر نییە..؟)).

بە دەم کڕوزانەوەیەکەوە وتم:

((پەلەتان نەکردایە منیش دەهاتم.. هیچ نەبێ لەوێ خۆم بە دکتۆرێک نیشان دەدەم..)).

لێم مۆڕ بۆوەو چاوە کاڵەکانی جوانیو میهریان تیا نەماو وتی:

((تۆ چارت نییە بەقوربان.. دکتۆرەکانی ئێرە هیوابڕاویان نەکردیت..؟)).

((ئاخر ئەوێ جیاوازە..)).

کەچی بەسەرمدا نەڕاندی:

((ئەمین.. ئێمە بۆ سەیرانو خۆشی دەچین.. نەك نەخۆشخانە..!)).

ئەوان رۆیشتن، کچە گچکەکەم مایەوە.. ناوناوە بە میهرەوەو ناوناوەش بە قێزو بێزەوە خزمەتی دەکردم، خەمو پەژارە لە رووخساری دەباری، خۆ دەبووایە یەکێکیان خزمەتی منی بکردبایە، ئیفلیجێكو ماڵێکی چۆڵیان نەوتووە.. سەرەتا ویستیان بمنێرنە ماڵی ئەنوەری برام..

وتم: ((ناچم.. ئەوان گوناهیان چییە مانگێك خزمەتی من بکەن..؟)) سکیشم بە کچە بچووکەکەم دەسووتا، زۆر بێزارو نیگەران بوو، دەم دەمیش بە نابەدڵییەوە دەیووت: ((باوکە.. خۆ دەبێ یەکێکمان خزمەتت بکا..)).

لە دڵی خۆمدا دەمووت: ئەمین تۆ نووسەریت.. باوەڕت بە جیاوازی نێوان نێرو مێ نییە.. هەقی خۆیانە سەفەر بکەنو دونیا ببینن.. ئەوە نەبوو ئەو ساڵە تۆش چوویتە تورکیاو بولغاریاو رۆمانیا.. با ئەوانیش

www.dengekan.com

چاویان بکرێتەوە.. ئیمڕۆش لەوەدا نەماوە.. زۆرن ئەو ئافرەتانەی بەتەنیا سەفەری هەندەران دەکەن.

هاتنەوە.. گۆچانێك و چەند کتێبێکیان بۆ من کڕیبوو.. ئینگلیزییەکەم هی ئەوە نەبوو ئەو کتێبانەی پێبخوێنمەوە، وەلێ سێ چوار جانتای پڕ لە شتومەکی ژنانەی کڕیبوو.. کراس، پاڵتۆ، چەکمە، گۆرەوی، مەمکدان، پێڵاو، ژێرکراس، جۆرەها ملوانکەو گوارەو ئەنگوستیلە.. تەنها مرۆڤ نەبێ.. هەموو شتێکیان کڕیبوو، پێیان پێکەنیم.. لێم تووڕە بوون.. بێدەنگ بووم، بەر لەوەی تەلاقی بدەم، بەر لەوە بە شەش حەوت مانگ هەمیشە تەلەفونم بۆ دەکرا، پلاکێکم راکێشاو تەلەفونەکەم لە ژوورەکەی خۆم بەست.. حەزم دەکرد لەگەڵ هاوڕێکانم بدوێم تا بزانم لە دەرەوە دونیا چ باسە.. تا دوا هەواڵی شارم پێبگا.. بەردەوام تەلەفونم بۆ دەکرا.. پێیان دەووتم:

«مامۆستا ئەمین.. ژنەکەت عیادەی کردۆتەوە..!».

دەمزانی مەبەستیان خراپە، ناویان هەڵدەدا، دەنگێك زۆر بە هێمنی هەموو شتێکی بۆ باس دەکردم.. گەر تۆ زەلامێك بە کرێ بگریت وا وردو جوان خزمەتت ناکا.. ئەم دەنگە دەیووت:

«ژنەکەت لەگەڵ بازرگانێك دەستی تێکەڵ کردووە..!».

یان: «ئیسماعیل فەتاح – ی چیرۆکنووسیش پێی خەنی بووە..!».

هەر ئەو دەنگە دوای مانگێك پێی وتم: «گەر باوەڕ ناکەی هەر ئێستا وەرە کۆگاکەی – عەلی پشدەری –و تازە چوونە ژوورەکەی پشتەوە..».

وای لێهات دەنگەکان دەگۆڕان:

«کاکی نووسەر.. لەگەڵ گەوادی چۆنیت..؟».

دوو مانگی دیکەی بەسەردا رابرد.. رۆژێکیان نامەیەکم بە دەست

گەیشت.. سەیرە.. مۆری بەغدای بەسەرەوە بوو.. تیایدا نووسرابوو:

«مامۆستا ئەمین.. دوای ڕێزو سڵاو..

ئەوەی بیستوومە ڕاستە..؟

گوایە شارەکە خەنی بووە.. شتی وا هەیە.. من لە خۆت دەپرسم..؟

گوایە کچەکانیشت..؟

دڵسۆزت....

هاوڕێیەکی دێرین..

تێبینی: هەتا نەبوویتە مەخسەرە خۆت ئازاد کە..».

تۆ بڵێی لە دڵەوە بێ یان گاڵتەم پێ بکا..؟

بە تەلەفون پێیان وتم:

«مامۆستا ئـەمین — ی گەوهەرڕێـژ.. زووکـە هـەتا نـەمردووی چیرۆکێك لەسەر چیرۆکنووسێکی دەییووس بنووسـە.. دواجـار.. چـارم نـەما.. بڕیـارم دا تەڵاقی بدەم، تەڵاقم دا.. من ماڵەکەم بۆ ئەوان بەجێهێشت، خۆ نـەدەکرا مـن بمێنمەوەو ئەوان بچنە ئوتێل، خەڵکی شار زانیان من گوڵنازم تـەڵاق دا، خـۆم گران کردو وتم: دەچمە ئوتێلێك.. ئەنوەری برام شـێتو هـار بـوو.. بردمییـە ماڵێو خۆی سوور کردەوە:

«ئەمین دەتەوێ خەڵکی دەهۆڵم بـۆ لێـدەن.. پـێم نـاڵێی لـە ئـوتێلان کـێ خزمەتت دەکا.. ئەگەر تێکچووی با بزانم.. ها..؟».

بـە نـەرمیو شـەرمنانە وتم: «ئـاخر خـوا هـەڵناگرێ.. منداڵـەکانی تـۆ خزمەتی من بکەن..!».

بە تووڕەییەوە وتی: «ئەمین.. پارە هەیە.. حەز دەکەی سێ کارەکەرت بۆ رادەگرم..».

«ئاخر حەز ناکەم..».

«گوێ بگـره ئـەمین.. مـن لەبـەر نـاوی خـۆم ڕێگـەت نـادەم بـچیتە هـیچ شوێنێکی تر.. با نەڵێن: ئەنوەر بەقەد جوولەکەیەکی هەیەو کەچی براکەی لە پەنا دیواران کەوتووە..».

«کەیفی خۆتە کاکە..».

«هەڵبەتە بە کەیفی منە.. ئەی خۆ بە عەقڵی تۆش بەڕێوە ناچم..».

بە خەمو حەسرەتێکەوە وتم: «عەقڵی من چییەتی..؟».

«چۆن چییەتی..؟ کتێبو پارچە کاغەز عەقڵیان لا نەهێشتووی..!».

«بۆ کاکە ئەنوەر بێ عەقڵی چیت لە مـن دیـوە..؟ یانـێ گـەر زەلام نـەبوو بە فۆنتەراتچییەکی دەوڵەمەند دەبێ بێ عەقڵ بێ..؟».

«نـەء.. مەسەلە ئەوە نییە..».

«ئەی مەسەلە چییە..؟».

«چ پیاوێکت دیوە خانووو بەرە لەسەر ژنەکەی تاپۆ بکا..؟».

دواجـار کـە زانـیم هەرچـییەکی مـن دەیـزانم.. گـەر بیخەمـە بـەردەمی ئەنوەری برام بۆنی پێوە ناکا.. بێدەنگ بوومو وتم:

«ڕاست دەکەی.. کاکە..!».

بەڵێ.. ڕاست دەکـا.. بـە پێـی عـورفی ئـەم.. پـارەدار.. خـاوەنی سـێ سـەد گیرفان.. پیاوێکی ڕۆژهەڵاتی دواکەوتوو.. نەك هـەر خـانوو، ئوتمبێـل، زەویو زار.. باخو بێستان.. بگره ژنـیش مـوڵکی پیـاوە.. منالـەکان.. منـیش دەمزانـی وانییە.

بە هەزار قەرزو قۆڵە خانوویەکم کرد، بـە چـوار سـاڵ قـاتێکم نـەدەکرد، بە دوو ساڵ پێڵاوێك، پێیان دەووتم: قالتاغـە فەنـدی.. چیرۆکنووسـی لەنگـە، لە دەمی خۆم دەگرتەوە، نە ئارەقو نە جگـەرە، دوای کڕینـی کتێبێـك گوڵنـاز

حەشری پێدەکردم:

((ئەوەی بەم کتێبەی دەدەی برۆ خشتێکی پێبکرە..)).

خانووم تەواو کرد.. لە بەرهەتاوی زیوینی بەهارانو لەژێر شەستەبارانی زستاناندا دەدرەوشایەوە.. کە چووینە ناوی.. شەوێکیان دوای دەست لـەملانێ باسکم خستە ژێر سەری گوڵنازو بە کتوپڕی پێم وت:

((گوڵناز.. هەواڵێکی خۆش..!)).

((چیرۆکێکی تازەت نووسیوە..؟)).

((نـەء..!)).

((ئەی چی..؟)).

((دەزانی تاپۆی خانووەکە دەخەمە سەر تۆ..؟)).

قریـــشکەیەکی کـــرد کـــاس بـــووم.. لـــەوە ترســـام کـــچەکانم دابارنـــە ژوورەکەمان.. شاگەشکە بوو.. بـەم نیوەشـەوە هەسـتایەوە، گڵۆپی ژوورەکـەی داگیرساند، هاتەوە بەردەمم، مەکربازانە دەستێکی بۆ قژە پڕەکـەی بـرد.. بـە هەردوو چاو سەیری دەکردم، ئەبڵەقو سەرسام، دوو سـەد جار ماچی کـردم، خەریك بوو هەردوو لێوم لەنێو دەمو ددانەکانیدا بـەجێ بمێـنن.. ئـەو شـەوە تـا بـەیانی خـۆی پێـوە نووسـاندم.. وەك چـۆلەکە هاتـە ژێـر بـاڵم.. هـەر لەخۆیەوە دەیووت:

((بۆنی بن باڵت چەند خۆشە)) پاشان زوو زوو دەیپرسی:

((ئەمین.. بە راستیتە..؟)).

باوەڕی نەدەکرد.. پێم وت:

((گوڵناز دڵنیابە.. پاشام من باوەڕم بەوە نییە موڵكو مـاڵ هـەر هـی پیـاو بـێ.. مـن دوژمنـی موڵکـداریم.. چـەند جـار پـێم وتیـت ژنو پیـاو هـیچ جیاوازییـەکیان نییـە.. مـن وا هەسـت دەکـەم گـەر بکـرێ کـچەکانیش لـە

قوتابخانە بە ناوی تۆوە بانگ بکرێن.. یانێ لەجیاتی «شیرین ئەمین» بنووسرێ «شیرین گوڵناز».

پێکەنی‌و ماچی کردم:

«ئەمین تۆ مێشکێکی گەورەی..!».

بە نازو سەرکەوتنێکەوە وتم:

«ئەو کتێبانەی تۆ رقت لێیانە وایان لێکردووم..».

بە سەرسامییەوە پرسی:

«چۆن..؟».

بە دڵنیاییەوە دەستم لە ملی کردو سەری زمانم لە نەرمایی گوێچکەی خشاند:

«گەر خوێندنەوە نەبووایە رۆژێك لە رۆژان بیرم لەوە نەدەکردەوە خانووەکە لەسەر تۆ تاپۆ بکەم..!».

«تێت ناگەم..».

«هەقتە.. گەر وەکو من خەریك بوویتایە تێم دەگەیشتیت..!».

«جا بۆ تێبگەم..؟ گرنگ ئەوەیە تۆ تێدەگەی..!».

«وا نییە.. گەر ژنیش بەقەد پیاوەکەی تێبگا خۆشترەو مەسەلەکانیش ئاسانتر دەبن..».

ئەو شەوە دە جار لێی پرسیم: «ئەمین.. پەشیمان نابیتەوە؟» پەشیمانی چی..؟ من خەونم بەوەوە دەدی رۆژێك لە رۆژان بۆم هەڵبکەوێ‌و بیسەلمێنم کە من لەگەڵ خۆمدا راستم.. نووسین‌و بیروباوەڕو هەڵسوکەوتم لێکدی جیا نابنەوە.. ئەوەتا خانووەکەم.. ببوورن خانووەکە.. لەسەر گوڵناز تاپۆ کرد.. ناڵێم خانووەکەم.. من ئێستاش رقم لە پیتی «میم» — ە.. م.. م.. م.. م.. ئای

کـە بێـزم لـەو میمەیـە.. میمـی پاشـگر، گـەر بـۆم بکـرێ لـە زمـانی کوردیـدا نـایهێڵم.. هەڵیـدەگرم.. بڕوخـێ مـیم.. ئـەو هۆکارانـەش کـە ئـەم پیتـەیان خوڵقاند، ئەم میمە.. تا بڵێی پیتێکی ئێسك گرانو ناشیرینە.. بە تایبەتی کە بە دوای ناوەوە دێ، بە رای من لەنێو هەموو زمانەکاندا هەر ناشیرینە.. گوێ لـە پیاوێـك بگـرە کـە دەڵـێ: خانووەکـەم، ئوتمبێلەکـەم، ژنەکـەم، تفەنگەکـەم، کەرەکەم، پێڵاوەکەم.. تۆ گوێ لەو هـەموو میمـە ناشـیرینە بگـرە ئـای کـە بـێ لەزەتن.. هەی دوو هەزار ملیۆن تف لەو میمە، گەر پیاوەکان بەوە بزانن ئـەو ((میمـە)) چـەند سـووکیان دەکـا.. بێگومـانم لـەوەی مـان دەگـرنو دەکەونـە خۆپیشاندان، سەر جادەو نێو کۆڵانەکان پـڕ دەبـن لـە پیـاوی تـووڕەو.. کۆڕو کۆبوونـەوە دەبەسـتن تـا بتـوانن ئـەو میمـە لـەنێو پیتەکانـدا نـەهێڵن.. وەك پیاوێکی وەرەمدار دوور بخرێتەوە.. لەوانەیە دە ملیۆن کـەس داوا لـە ((کۆڕی زانیاری))و مەڵبەندی پاکردنەوەی زمـان بکـەن ئـەو میمـە لـەناو بـەرن.. وەك پاشایەکی ستەمکار.. ئافرەتێکی داوێن پیس دەرمان خواردی کەن، هەموو بـە یەك دەنگ بخوازن ئـەم پیتـە زمانەکـەی تێکداوەو بـا نـەمێنێ.. بـا بڕوخـێ، بەهەرحاڵ.. کەس بەقەد ئەنوەری برامو هاوڕێکانی باوەڕیان بە پیتی ((میم)) نییـە، کەسـیش بەقـەد مـن لێـی داخـدار نییـە، ژوورێکیـان بـۆ ئامـادە کـردم، هەموو شتێکم بۆ گوڵنازو کچەکانم بەجێهێشت.. تەنها کتێبـەکانم نـەبێ.. لـە ماڵی ئەنوەریش وازیان نەهێنا.. تەلەفونیان بۆ دەکردم.. دەیانووت:

((چیرۆکنووسەکانی هاوڕێت.. شـاعیرەکان.. رەخنـەگرەکان لەسـەر سـینەو مەمکی ژنەکەت چیرۆكو شیعرو رەخنە دەنووسن..)).

ئارەقەم دەکردو بە پەلە تەلەفونەکەم دادەخستەوە..

ئەنوەرو ژنەکەی، منداڵەکانی پێیان دەووتم:

((ئەوە چیتە.. بۆ وەڵامی تەلەفونەکان نادەیتەوە..؟)).

دواجار پێم وتن: ((شەرم پێدەفرۆشن..!)).

ئەنوەرو ژنەکەی تێم گەیشتن.. ئەوانیشم تووشی خەمو پەژارە کرد.. منالەکانی بە سەرسامییەوە دەیانپرسی:

((شەڕی چی مامە.. بۆ تۆ هیچت هەیە لەگەڵ کەس..؟)).

درۆم دەکردو دەمووت: ((نەخێر رۆڵەکانم..)).

پێیان دەووتم:

((ئیسماعیل فەتاح – ی برادەرت وازی لە کورتە چیرۆك هێناوەو ئێستا لە سایەی سەری ژنەکەی تۆوە رۆمان دەنووسێ..)).

هەر هەمان دەنگی ناساز دەیووت:

((مامۆستا ئەمین.. تۆ بێ بەهرە بوویت.. ئەگینا ژنەکەت سەرچاوەی ئیلهامی دەیان شیعرو چیرۆکە..)).

یان دەیووت:

((تۆ بە کورتە چیرۆك دەستت پێکردو هەر بە کورتیش کۆتاییت پێهات.. تۆ هەموو شتێکت کورت بوو..!)).

ئەم رستەیە لە دڵی دەدام.. خۆم دەخواردەوە.. دەمزانی ئەو حەرامزادەیە مەبەستی چییە.. لەم شارە هیچە پیاو ناتوانێ نهێنییەکی ناو نوێنیش بشارێتەوە، ویستم بە ئەنوەری برام بڵێم سانسۆر بخاتە سەر تەلەفونەکە تا بزانم خاوەنی ئەم دەنگە دۆزەخییە کێیە، لەنێو تەنیایی‌و بێدەنگیدا هەزارەها دەنگی جۆربەجۆر لە گوێمدا دەزرنگایەوە.. ئەو دەنگەم هەر نەناسییەوە.. لە دڵی خۆمدا وتم: هەرکێ بێ.. لە بەهرەو داهێنانی من داخدارە.. هەرکێ بێ.. نەخۆشەو منی کردووە بە دەرمان، سەیرە.. دوا هەواڵی گوڵنازیان پێرادەگەیاندم.. بۆ کوێ دەچێ، لەگەڵ کێ برادەرە،

دەچێتە کام کۆگا، چی لەبەر دەکا، کەی دێتە دەر، کەی دەچێتەوە، کێ سەری لێدەدا، بگرە کەی خۆی دەشوا.. چی دەخوا.. بێچارە بووم.. لە دوای تەڵاق چی..؟ باوەڕیشم بەوە نەبوو کابرایەك بە کرێ بگرم تا بیکوژێ.. هەر ئەوەندەم پێدەکرا بە دڵێکی پڕ لە قەهرەوە بێباك بم، شەوێکیان، درەنگ‌و ناوەخت، ئەنوەر هاتە ژوورەکەم.. بە ئاسپایی‌و بێخشپە دەرگاکەی داخستەوە.. زانیم رازێکی لە دڵدایەو دەیەوێ بیدرکێنێ، شەوانە رازو نهێنییەکان دەبنە کێچ‌و ناهێڵن مرۆ بنوێ.. من رۆمانی ((پیرەو زەریا))م دەخوێندەوە، کە هات‌و بەرامبەرم دانیشت.. بە پەلە وەك سۆزانییەك گوێی لە تەقەی دەرگا بێ خۆم کۆ کردەوە.. رۆمانەکەم شاردەوە.. وەك ئەو هەرزەیەی دەرپێیەکی پیسی خۆی بشارێتەوە.. من لە قسەو نیگای پڕ لە سەرزەنشتی ئەنوەر دەترسام، دەشمزانی بە کابرایەکی سووك‌و نەفام‌و بێ غیرەتم دەزانێ، ئەو خەفەتی بەوە دەخوارد کە من‌و ئەو لەنێو یەك منداڵدان گەورە بووین.. باوەڕی نەدەکرد.. بە شەرمی منالێکەوە وتم:

((بەخێر بێی..)).

بە دوو چاو.. دوو چاوی نوقمی مەستی‌و پەستی تێم راما..

پاشان ئاخێکی هەڵکێشاو وتی:

((ئەمین.. منالەکان هەموو نووستوون.. حەز دەکەم بێ پێچ‌و پەناو ترس لەگەڵتا بدوێم..)).

چاویلکەکەم لە چاو کردەوەو وتم:

((حەز دەکەم کاکە.. هیچ هەیە..؟)).

((ئا.. ماوەیەکە زۆر شێواوی.. گەر شتێك سەغڵەتی کردووی با بزانم..!)).

((جا پێویست دەکا شت لە تۆ بشارمەوە..؟)).

((وا نییە.. خۆت غەشیم مەکە.. من لە دەرەوەم‌و تۆ لە ژوورەوەی..

دەزانی خەڵکی شتی زۆر ناشیرینم بۆ دەگێڕنەوە..؟».

ویستم خۆم گێل بکەمو لێم پرسی:

«سەبارەت بە چی..؟».

«سەبارەت بە گۆڕی باوکت.. دیسانەوە داتەوە بێ عەقڵی.. جگە لە گوڵنازی کۆنە ژنت چیتر هەیە.. ئەگەر هەیە با بزانین..؟».

«بۆ ئەم شارە کەسی وەکو گوڵنازی تیا نییە؟».

«خوای دەکرد مزگەوتەکانیش پڕ دەبوون.. بەڵام بۆ کڵاوی ئێمە بگرێتەوە..؟».

«ئەو خەڵکە کێن ئەم قسانەت بۆ دەکەن..؟».

«هەرکێ بن..؟ دڵنیا بە بە پارە بە کرێم نەگرتوون..!».

«تۆزێ لەسەرخۆ کاکە.. دەزانم هەقتە.. بەڵام تازە تەواو.. من پەیوەندیم بە گوڵنازەوە نەما.. کەیفی خۆیەتی..».

«هەتیو.. تۆ بۆ ئەوەندە مێشك ساردو بێ غیرەتی.. چۆن کەیفی خۆیەتی..؟ تۆ سێ کچی جوانو جحێڵت لای ئەو قەحپەیە بەجێهێشتووە..!».

«من گەر دڵنیا بم وایە.. هەر سێ کچەکە رادەکێشمە لای خۆم..».

«بۆ بەم نیوەشەوە شێتم ناکەی..؟ تازە دەتەوێ دڵنیا بیت.. ئەو خەڵکە هەر بە هەوەس ناووناتۆرە لە ژنەکەت دەنێ..؟».

«لەوانەیە..».

«چۆن لەوانەیە..؟».

«کاکە من حەز ناکەم دوو قسەی ئەمو ئەو بکەی بە سەنگی مەحەك..».

«ئەی چی بکەم بە سەنگی گونم..؟».

«من دەزانم مەسەلەی گوڵناز ئەوەیە تۆزێ سەربەستە.. خۆشم فێری

ئەم سەربەستییەم کرد..».

«بۆیە حاڵت وا جوانە..».

هەردوو بێدەنگ بووین.. پەستو تووڕە هەردوو دەستی دەلەرزین.. ئارەقەی نێوچەوانیو کەفی لالێوی سڕی.. بۆنی ویسکیو هالاوی ناودەمی کاسیان کردم.. پاشان وەك یەکێك بە تەواوی بڕیاری خۆی دابێ تێهەڵچۆوە:

«ئەمین.. گوێ بگرە.. من حەوسەڵەی قسەی ناو کتێبانم نییە.. بڕیارم داوەو ئەم ژنەی تۆ دەبێ بکوژرێ..».

ئەم بڕیارە کتوپڕە تەواو سەغڵەتی کردم.. رووم تێکردو بە سەرسامییەوە پرسیم:

«خۆت دەیکوژی..؟»

لەنێو تەمی خەمو پەژارەدا تریقایەوەو وتی:

«بەخوا بێ عەقڵی.. هەتیو پێنج سەد دینار دەخەمە دەستی سەرسەرییەكو لە پەناوە – کەس نەزانم – قیڕەبڕی دەکا..!».

«وا بە ئاسانی..؟».

«ئەی چی.. پێنج سەد زۆرە.. هی وا هەیە بە پەنجا دینار ئامادەیەو سەماشت بۆ دەکا..!».

«ئەنوەر.. من باوەڕم بەوە نییە کەس بکوژیت..».

«بەڵام خەڵکی دەڵێن کۆنە ژنەکەی ئەمین قەحپەیە، دەپرسن: ئەمین لە کوێیە؟ دەڵێن: لای ئەنوەری برایەتی..».

«جا گەر حەز دەکەی دەڕۆم..؟».

«قەت حەز ناکەم.. ئەوساش دەڵێن ئەنوەر ملیۆنێرە کەچی برایەکی نەخۆشی نەحەواندەوە..!».

«ئەی دەتەوێ چی بکەم..؟».

((تۆ هەقت نەبێ.. ئەم هاوینە منو منالەکان سەفەرێکی دەرەوەمان هەیە، پارەیەکی زۆر دەدەمە زەلامێکی لێزانو کەسیش نازانێ..)).

((گومان لە من ناکەن..؟)).

((کەس لەو باوەڕەدا نییە تۆیەکی ئیفلیج بتوانی شتی وا بکەی..)).

((باش ئێوە دەڕۆن.. من لێرە بەتەنیا چی بکەم..؟)).

((بۆ بەتەنیا..؟ بە پوورە خەجێ دەڵێمو ئاگای لێت دەبێ.. حەزیش دەکەی سێ کارەکەری تریشت بۆ رادەگرم..)).

((نایەوێ کاکە..)).

((ها.. بۆ مەسەلەی گوڵناز.. چیت وت..؟)).

((سەفەری خێرتان بێ، بەڵام من باوەڕم بە کوشتنو بڕینی کەس نییە..)).

((ئەمین.. رۆڵە.. تۆ هێشتا لە دونیا تێنەگەیشتووی.. لەوانەیە بڵێی ئەنوەر قۆنتەراتچییەو جگە لە دەفتەری حسێبی گەچو چیمەنتۆ هیچی تر نازانێ..!)).

((وام نەوتووە.. بەڵام نە تۆ تازەبەتازە وەك منت لێدێ.. نە ئەمنیش..)).

((راست دەکەی.. بەڵام بیری لێبکەرەوە.. گوڵناز دایکی کچەکانتە، خەراپەی ژنەکەت ناوزڕانە بۆ کچەکانیشت، منیش دەبمە مامیان.. ئەگەر تۆ حیزیت پێ قبوڵ دەکرێو قسەی ناو کتێبان مێشکی خواردووی.. ئەوە من باوەڕم بەم شتە قۆڕانەی تۆ نییە..!)).

((یانێ چی..؟)).

((یانێ بشفرێ دەیکوژم..!!)).

بە تووڕەییو راستەپێ هەستایەوەو هەموو گیانی دەلەرزی، دەرگاکەی کردەوەو ئاورێکی لێدامەوە، بە حەژمەتەوە هەردوو لێوە قورمزییەکانی

دەلەرزین، مەستیو پەستی چاوەکانی خێل کرد بوون.. دواجار وتی: ((قەت نەمزانی ئەوەندە بێدەستەڵاتی.. خۆزگە تۆ برای من نەبوویتایە..!)).

خۆزیا.. هیچ قسەم نەکرد، نەگەڕامەوە سەر ((پیرەو زەریا))، لەم دواییەدا خەفەت فێری جگەرەی کردووم، جگەرەیەکم داگیرساند، سەیری بنمیچەکەم کرد، لە کتێبەکانی دەوروبەرم ورد بوومەوە.. چەند ناوێکی خۆشەویستی سەر بەرگەکانم بەرچاو کەوت.. زۆربا، برایانی کارامازۆف، ئانا کارنینا، مەدام بۆڤاری.. بۆڤاری.. ئەویش زوو دۆستی دەگۆڕی.. بۆڤاری چ ناوێکی پڕ خرۆشو جوانیو مۆسیقایە.. ((دۆستی خاتوو چاتەرلی)).. لەگەڵ ((میلۆرز)) چوومەوە نێو باخو چەمو دارستان.. گوێم گرت.. مستەر ((کلیفۆرد)) بە ژنەکەی وت:

((بنوو.. لەگەڵ پیاوێك بنوو.. با منالێکمان ببێ.. بەڵام با ئەو پیاوە لە خانەدانو بەگزادەکان بێ.. نەکەی دەست لەگەڵ پیاوێکی رەشۆکی تێکەڵ بکەی)).

پێکەنیم.. زۆر پێکەنیم، ژوورەکە دەنگی دایەوە، کتێبەکانی سەر رەفەکان بەو قاقایە کەوتنە سەما.. ئەو خەڵکە.. ئەو گیرفان پڕانە چۆن سەیری شەرەف دەکەن..؟ رەوشت چۆن دەبینن..؟ جگەرەکەم کوژابۆوە، ببووە فتیلەیەك لە خۆڵەمێش، کە پێکەنیم کەوتە سەر رانم، جا گەر خۆم ژنەکەی خۆمم پێ تێر نەکرا.. دەبێ جیاوازی چ بێ گاوانێك یان پاشایەك تێری بکا..؟ ئای کە مەنتیقی بۆرژواو سەرمایەدارەکان سەیرە.. ئای کە هیچە.. دەیەوێ پێشەوایەك لەگەڵ ژنەکەیدا بخەوێ.. نەك سەربازێك.. جیاوازییەکە لە کوێدایە..؟ بیری لێبکەرەوە ئەمین.. تۆ حەز دەکەی گوڵناز لەگەڵ کێ بنوێ.. شاعیرێك یان بازرگانێك لەگەڵ کێ..؟ یان حەز دەکەی لەگەڵ کەس نەبێو لەگەڵ کەس نەنوێ.. هیچ کەس..؟! ها..؟ پرسیارێکی ئاسان نییە.. هانام بردە بەر زۆرباو لێی پاڕامەوە.. زۆربا تۆ زۆلێت.. سەگیت.. هەر لە خۆتەوە وەڵامی پرسیاری زۆر گران دەدەیتەوە.. تۆ رات چییە..؟ ئەو کافرە بە سەمایەك وەڵامی دامەوە.. وتم: تێت

ناگەم.. بەسەر سەنتورەكەی نووشتایەوەو شەپۆلە نووستووەكانی ژێر دەریای وەئاگا هێنا.. ئەوانیش كەوتنە سەما.. وتم: تێت ناگەم.. بۆم گریا.. چوومەوە لای ((سانتیاگۆ))، ناو هەردوو لەپە خوێناوییەكانیم ماچ كردو تكام لێكرد.. سانتیاگۆ.. خەمێكی هیچ شەكەتی كردووم.. دەستەكانم هێشتا نەمردوون.. بمخەرە نێو بەلەمەكەو جووتێ سەولّم بەرێ.. یان قولاپو لەتە نانێك.. من نەمردووم.. هیچ نەبێ لەنێو گێژەنی دەریا توولە ماسییەكت بۆ دەگرم.. بە فیزێكەوە سەیری كردمو شەفقەكەی لەسەر ناو وتی:

((ئەمین.. عەیبە.. مرۆڤ تێكدەشكێ.. بەلاّم نابەزێ..)).

زۆرباو سانتیاگۆ گولّنازو ئەنوەریان لەبیر بردمەوە.. خەمێكی تازەو سەیرو جوانو گران دایگرتم.. خەمی ئەوەی هەزارەها كتێبی پوختو نایاب ماونو من هێشتا فریایان نەكەوتووم، تەمەن دەڕواو تا دێ چاوەكانم كزتر دەبن، تەمەن دەڕواو منیش چیتر وەك جاران بۆم نالوێ لەسەر كورسییەك دابنیشمو لەسەر مێزێكی لەقو لۆق چیرۆكی شیرین بنووسم، ئەو چیرۆكانەی هەزارەها كەسیان سەرسام دەكرد، ئەو رۆژانەم هاتنەوە یاد.. ئەو رۆژانەی كە چیرۆكێكی تازەم بلاو دەبۆوە.. سەدەها كەس سەرە رێگەی لێدەگرتم.. دەست خۆش.. پەنجەكانت نەڕزێن.. چیرۆك نەبوون.. وشەكانی دانە مرواری فرمێسكەكانی چاوم بوون.. دوای هەر چیرۆكێكم بوومەلەرزەیەك.. گڕكانێك دەتەقییەوە.. گڕكانێك ناخی زەویت بۆ هەلّتەكێنێ.. من ناخی.. مۆخی پالّەوانەكانم.. دەخستە سەر كاغەز، هەر چیرۆكێكم دەتووت دینامیتە.. دینامیت لەنێو شاخو كێوان تونێلو دەربەندت بۆ خۆش دەكا.. من بە چیرۆكێكم سەدەها رێگەو تونێلو دەربەندم دەنێو زاتی مرۆڤ خۆش دەكرد.. ئەوەتا بێ ترسو شەرم چیرۆكی خۆمو گولّناز دەنووسمەوە.. كچەكانم.. ئای..

تۆ بڵێی ئەوانیش بچنەوە سەر ڕێی دایکیان.. تـۆ بڵێـی ئـەوانیش ئـاوا شـەق لـە خۆشەویستی هەڵدەن.. بـۆ نـا..؟ تـۆ بڵێـی وا بکـا منیـان لـە بەرچـاو بکـەوێ..؟ ماوەیەکە کـەمتر سـەرم لێـدەدەن.. هـیچ نییـە.. سـەرقاڵیو جحێڵـی..! تـۆ بڵێـی پیاوێك، لـەم ڕۆژهەڵاتـەدا، پیاوێـك هـەبێو بیـانخوازێ..؟ ئـا.. بـۆ نـا..؟ دەڵێن: کچی مامۆستا ئەمینی چیرۆکنووسە..!

لەوانەیـە زۆرانـی تـر هەڵـدەنێو بڵێن: «چیرۆك چییە.. کاکـە.. ئەوانـە دایکیان قەحپە بوو.. مامۆستا ئەمین تەڵاقی دا..!».

حەزم دەکرد گوڵناز شوو بکاتەوە، جارێکیان کە کچە گەورەکـەم هاتـە لام پێم وت:

«شیرین.. قسەیەکت پێدەڵێم حەز دەکەم بە دایکتی بڵێی..».

«فەرموو باوکە.. خێرە..».

«کچی خۆم.. ماوەیەکە ئاگام لێتـان بـڕاوەو نـازانم.. قـسەی زۆر ناشـیرین دەبیستمەوە، باوکێکی ئاسایی نەبوومو خۆم پێتانەوە هیلاك کردووەو هەموو ئومێدم ئەوە بوو ئافرەتی نموونەیی بن....!».

بە سەرسامییەوە سەری هەڵبڕیو پرسی:

«بۆ باوکە.. خوا نەخواسـتە هـیچ خەراپەیـەکمان کـردووە..؟» بـە خـەمو قەهرەوە دەمم داپچڕی:

«نازانم.. بەڵام هەواڵی زۆر سەیرم پێدەگا..!».

«دەربارەی ئێمە..؟».

«ئا..».

«چۆن..؟».

«بە تەلەفون.. خەڵکی تر..».

«شـتی وا نییـە.. لـە خۆیانـەوە قـسە هەڵدەبەسـتن.. پاشـان باوکـە ئێمـە

بیرمان نەچووە کە کچی تۆین..)).

((زۆرتر لەگەڵ ئێوە.. یان بەتەنیا دەچێتە دەرەوە..؟)).

((بێ ئێمە بە هیچ لایەکدا ناچێ..!)).

((سەیرە..)).

((بۆ سەیرە..؟ باوکە تۆو گومانیان نەوتووە.. پاشان گەر ئێمە هەست بە شتێ بکەین هەر خۆمان دەیخنکێنین.. هەر هیچمان پێنەکرێ جێیدێڵین و دێینە ئێرە..!)).

((کچە شیرینەکەم.. من قەت مەبەستم نییە لێی جیا ببنەوە.. ئەو لە من پتر پێویستی بە ئێوەیە.. من پیاوم و لە هەموو شوێنێك دەحەوێمەوە.. ئەو ئیفلیجییە نەبووایە باکم بە چی بوو..؟ کچم من......)).

قسەکەی پێبڕیم و وتی:

((باوکە.. خەیاڵ نەکەی.. تۆ هەر سەروەری ئێمەی..)).

((بەهەرحاڵ کچەکەم.. ئاگات لە خوشکەکانت بێ.. بەڵام من نیازی قسەیەکی ترم هەبوو..)).

((بفەرموو باوکە..)).

تۆزێ بێدەنگ بووم و بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە جگەرەیەکم داگیرساندو مژێکی قووڵم لێداو پاشان وتم:

((ئێوە بۆ وا لە دایکتان ناکەن شوو بکاتەوە..؟)).

((جا بۆ..؟ خۆ ئێمە ڕێمان لێنەگرتووە..!)).

((نەء.. تێم بگە.. وا باشترە ئێوە داوای لێبکەن و سووریش بن لەسەر ئەو قسەیە..)).

((قەیناکا.. بەڵام بۆ وا دەڵێی..؟)).

((رۆڵە ئەو هێشتا گەنجەو بە بەرییەوە ماوە.. ئەم قسەو قسەڵۆکەش دەبڕێتەوە..!)).

((باوەڕ ناکەم..)).

((نەء.. گەر شوو بکاتەوە مەسەلەکە دەگۆڕێ..)).

((تۆ وای دەبینیت..؟)).

((ئا..!)).

ئا.. حەزم دەکرد شوو بکاتەوە، زۆریش، ساڵێکی بەسەردا تێپەڕیو شووی نەکردەوە، کەوتمە گومان.. وتم: دیارە ئەم واتە واتە بەلاش نییەو خەڵکەکە راست دەکەن، هەر لەم دواییەدا چیرۆکنووسێکی لە من داخدار کردمی بە پاڵەوانی چیرۆکێك.. لە کن زۆر کەسیش وتبووی:

((پاڵەوانی چیرۆکەکەم ئەمین — ی چیرۆکنووسە..)) خۆم لەو هەموو شتانە گێل کرد، جا گەر خۆشم گێل نەکردایە.. چیم پێدەکرا.. منێکی پیرو کەنەفتو لە پەلوپۆ کەوتوو..؟ دەبووایە هەر خۆم بخۆمەوەو لە سکی خۆم بدەم، کەوتمەوە نووسین.. هێدی هێدی.. ویستم ئەوە بزانم گوڵناز بۆ بەجێیهێشتم.. تۆ بڵێی لەبەر پیریو.. دەمار سستیو.. بەلام نا.. بە هەفتەیەك بەر لەوەی تەلاقی بدەم پێمی وت:

((خەیاڵ نەکەی.. من لەبەر ئەوە لێت جیا نابمەوە کە هیچت پێناکرێ.. نەخێر.. تۆ ماوەیەکە تەواو دڵت پیس بووەو گومان لەو مێشەش دەکەی کە پێمدا هەڵدەگەڕێ.. تەواو لە بەرچاوم ناشیرین بوویت.. ئەو ئەمینەی جاران نیت.. دڵی منت کرمێ کرد.. هیچ باوەڕێکت نە بە منو نە بە خۆت نەماوە.. بۆ کوێ دەچیت..؟ بۆ درەنگ هاتیتەوە..؟ ئەوە کێ بوو تەلەفونی بۆ کردی..؟ ئەوەندە بە دەم خەڵکەوە پێمەکەنە.. تۆ سەری منت خواردووە..)).

تۆ بڵێی وابێ.. تۆ بڵێی ئەوەندە پاك بووبێ.. تۆ بڵێی ئەو خەڵکە درۆ

بكەن..؟ لەوانەشە.. ئەی بۆ نا..؟ خۆ ئەو خەڵکە ئەوەندە دەست بەتاڵە.. ئەوەندە نەخۆشە.. بێزارە.. لە رقە لە شتێك دەگەڕێ پێی رابوێرێ، لەوە دەگەڕێ ماڵی یەکێك کاول بکا، پردێك بڕووخێنێ، دڵێك بمرێنێ، چاوێك.. کانییەك کوێر کاتەوە، مۆمێك.. سەد مۆم.. هەزار بکوژێنێتەوە، زۆر کەس.. هەتا هاورێکانم بەخیلییان پێدەبردین، حەزیان نەدەکرد ئەوەندە تەباو رێکین، ئەم نەخۆشییە بوو بەو مشکەی بەربەستەکەی «مەئرەب» ی رووخاند، ئەوانەی تامی خۆشەویستییان نەکردبێ.. حەز ناکەن کەس یەکدی خۆش بوێ، خەڵکانی نەگریسو دڵڕەش زۆرن، توانییان کەعبەی ئەوینی من بڕووخێنن، ئێستا تەنیام.. پیاوێکی بێوەمێرد، خۆمو ژوورێكو کۆمەڵێ کتێب، سەرینی تەنیا، بۆنو رەنگو تۆزی غەریبیم لێنیشتووە، ریش ناتاشم.. بەر سمێڵ قوت ناکەم، ماوەیەکی درێژیشە پێڵاو لە پێ ناکەم، پڕبەدڵ بیری چاکەتو پانتۆڵ دەکەم، یان پێڵاو بۆیاغکردن، پیاسە.. جاران ئەم شتانە چەند بێبایەخ بوون.. ئێستا خەڵکی بە پێی خۆیان لەسەر جادەو شەقامەکان پیاسە دەکەن، بای خۆشو دڵڕفێنی دەرەوە لێیان دەدا، سەیری کچانی جوانو ناشیرین دەکەن، کەڵەگەتو باڵاکوڵ، رۆژنامە دەکڕن، لە گازینۆکان دادەنیشنو باسی دەیەها شتی جوانو ناشیرین دەکەن.. منیش لێرە تەنیام، خۆمو دووکەڵی جگەرە، خۆمو یادگارەکانی حەزو ئەوینی گوڵناز، خۆمو گومانو خەمی جیابوونەوە، خۆمو خەونەکانم.. پرۆژەی چەندەها چیرۆکی چاو بە فرمێسکم.. خۆمو ترس لە داهاتووی نادیاری کچەکانم، خۆمو کاسێتی مۆسیقا ناسكو دڵگیرەکان، گۆرانییە بریندارو شیعرە زۆر غەمگینەکان، رۆمانە پڕ لە کارەساتەکان، منو نەخۆشیو دەمی کراوەی گۆڕێکی ناشیرین، ئای کە مەرگ شتێکی پیسە.. کەسێك کە هێشتا هەزارەها هیواو خەونو

ئامانجی گەورەی مابێ گوناهە بمرێ.. مەرگ زۆر کەرە.. خۆی لە پیاوی کەر لا دەداو سواری سەری ئەسپێکی وەك مـن دەبێ.. بەڵێ.. لەنێو مێشکما هەزارەها رەوە ئەسپی ئومێدی دەم بە حیلە لە غار ناکەون.. کوفرە بمرم.. لەم گەڕەکەی ئەو خواپێداوانە پیاو وەك مشك دەمرێ.. وەك مێروولە.. کەس پێی نازانێ، کەس دەنگی نابیستێ، ئەم گەڕەکە هەر لە گۆڕستان دەچێ، کپو خامۆش، لێرە کەس گوێی لە گریانو پێکەنینی یەکدی نابێ، بە دزییەوە لە دایك دەبنو بە دزییەوە دەمرن.. یان ئەوەتا لێرە.. لەم گەڕەکەی ئەنوەری برام نە کەس لە دایك دەبێو نە کەسیش دەمرێ، نە کەس دەگریو نە کەسیش پێدەکەنێ.. تۆ بڵێی.. خۆ ئەوان خەڵکی سەر ئەستێرەیەکی دیکە نین، لەوە ناچێ وەکو ئێمەمانان نان بخۆنو بنوونو شوو بکەنو لێك جیا ببنەوە.. باشە.. خۆ ئەو دەوڵەمەندە قورسانەش کە پیر دەبن لە پیاوەتی دەکەون.. هیچ نەبێ نەخۆشی لە پەلوپۆیان دەخا، خۆ ئەوانیش ژن تەڵاق دەدەن، ژنەکانیان لەجیاتی دۆستێك.. یەکەو دە دۆستو عاشقیان هەن.. ئەی بۆ وەك منیان بەسەر نایە..؟ ئەمین تۆ قەت ئەوەندە نەفام نەبوویت.. بیر بکەرەوە.. با کتێبەکان فریات کەون.. ئا.. ئەوان هەیانە.. ئەوەی هەیبێ وەك تۆیەکی بێ گیرفان رسوا نابێ.. نابێ بە گاڵتەجاڕی شارێك، ئەوان بە سەدەها کاغەزی سەوزی بیستو پێنج دیناری هەموو وشە رەشو ناشیرینەکانی ناو فەرهەنگی شارێك دەشارنەوە، ئا.. ئەوان وەك تۆ نین.. باوەڕیان وایە موڵكو ماڵ، سامانو دارایی، پارەو پوولو چەکی نێو باخەڵو بانقەکان، ریزە دوکانو سینەماو عەقار، کچو کوڕ.. هەموو دونیا هەر تاپۆی پیاوە، ئەوان وەك ئەنوەری برات باوەڕیان بە پیتی «میم»ە.. ئەو میمەی تۆ قینت لێیەتی، ئەوان حەز دەکەن پڕ بەدەم بڵێن: ژنەکەم، خانووەکەم، قەمەرەکەم، کچەکانم، کوڕەکانم، پارەکانم.. گەر تۆیەك دەتەوێ خەڵکی هان بدەی ئەم

میمـه لـەناو بـەرن.. ئەوانـە، بـە پێـچەوانەی تـۆوە، حـەز دەكـەن لـەنێو فەرهەنگەكانـدا، لەسـەر دارو دیوارەكـان، لەسـەر تەختـەو مێـزی قوتابخانـەو چایخانەو مەیخانەو تیاترۆخانەو شێتخانەكانیشدا پیتی «میم» بـە گـەورەیی بنووسـرێ، ئـەوان دەتـوانن چـاپخانەی زۆر گـەورە بكـڕنو بـە كاغـەزی رەنگاوڕەنگو لـە بـەرگێكی جوانو قەشـەنگدا هـەزارەها فەرهـەنگ لـە چاپ بدەن.. ملیۆنەها فەرهەنگ.. بەڵام تەنها ئەو وشانەی تیا بنووسرێن كە بە «میم».. م.. م.. م.. كۆتاییان دێ.. یان كە بە «مـیم» دەسـت پێدەكا.. یـان بـە لایەنی كەم پیتی میمی تیابێ.. كەچـی تـۆش، تـەنیا تـۆ، دەڵێـی دوو ملیـۆن.. دوو بلیۆن تف لەو میمە، ئەوان قـەت وەك تـۆ ناكـەن.. خانووەكانیـان لەسـەر ژنـەكانیان تـاپۆ ناكـەن، وەك تـۆش دوژمنـی گـەورەی پیتـی مـیم نـین، لـەم گەڕەكە كپو بێدەنگەدا چۆلەكەش بە ئەدەبەوە دەجریوێنێ، بگـرە پـشیلەش بە ترسەوە دەمیاوێنێ، سەگەكان بێ ناوو ناسنامە نین، منداڵ بـە پێكەنینـەوە لە دایك دەبێ.. گەر كوڕ بوو باوكە خانوویەكی لەسەر تاپۆ دەكا، گەر كـچیش بـوو هـیچ.. تـاپۆو مـیرات.. موڵكو عـەقار هـەر بـە نـاوی نێرینـەن.. نێرینـە بڕبڕەی پشتە.. هێزی هەناوە.. لای ئەوان كچ هەر كەچە، چەند حـەزت دەكـرد كچت بێ.. خەڵكی دیانووت: ئەمین گوناهە.. كوڕی نییـە.. تـۆش بـە گاڵتـەوە دەتـووت: بۆچـیمە.. خـۆ شـوانكارەیی‌و رەنجبـەرییان پێناكـەم.. دوژمنـداریش نیم تا بە تیرو شیرەوە لە پشتم بوەستن.. دەتووت: من سێ كچم هـەن.. یانـێ سێ گەنجینە.. گاڵتەت بە عەقڵی ئەو خەڵكە دەهاتو دەتووت: «گەر لەجیاتی ئەو سێ كچە.. سێ كوڕم هەبووایە، یەكێكیان دەبوو بە ئارەق خۆر، دووەمیان بە چەقۆوەشێن، سێیەمیشیان قومارچی..!» خەڵكەكـە پێیـان دەووتیـت: بـەم قسانە دڵی خـۆت خـۆش كـە.. ئـەوەتا ئـەنوەریش وەك تـۆ پـیر بـووە.. كەچـی

ژنەکەی.. مناڵەکانی وەك میزراح بە دەوریدا دەخولێنەوە، بەڵام ئەم وەك تـۆ لە پەلوپۆ نەکەوتووە، دەماری پیاوەتی نەمردووە.. جا کێ دەڵێ نەمردووە..؟ نـەء.. مەسەلەکە ئەوە نییە.. ئەو باوەڕی بە میمەو من باوەڕم بە میم نییە.. مـن کـە هیـچم نییـە خانووەکـەم لەسـەر گوڵنـاز تـاپۆ کـرد.. ئـەو کـە هـەموو شتێکی هەیـەو کەچی شقارتەیەك لەسـەر ژنەکـەی تـاپۆ ناکـا.. ئـەم گەڕەکـە چـەند هێمنـە، هێمنییـەکی ئێـسك گـرانو بێـزەوەر.. گـەڵاش بـە ئـەدەبو ترسـەوە.. یـان بـە نـازەوە هەڵـدەوەرێ، رەشـەبا لـە بـەردەم دیـوارە کۆنکریتییـەکان هیـچی پێنـاکرێ، بـارانیش لەسـەرخۆ، هێـدی هێـدی، بەسـەر تاقو پەنجەرەی کۆشکەکانیان دادەبارێ، لـە گـەڕەکی پـەڕپووتی هەژارەکانـدا باران دونیا دەکا بە قوڕو لیتـاو، لافاو، زۆر لـە کـەلاوەو کۆلیتـەکان داتـەپێن، سەربانەکان دڵۆپە دەکەن.. کەچی لێـرە کۆشـکەکان، دیـوارە رەنگاوڕەنگـەکان، تاقو پەنجەرەو دەرگا ئەلەمنیۆمەکان وەك چاوی مار دەبریسکێنەوە، کـۆڵانو جادەی بەرماڵەکان دەشواتەوە.. ئێرە ئەوێ نییە.. لێرە هاوین فێنکـە، زسـتان گەرمە، بـەڵام لای مـن ئـەم خامۆشـییە لـە خامۆشـی گۆڕسـتانەکان دەچـێ، تـا ئێـستا کـەس لێـی نەپرسـیوم.. چۆنیت..؟ کـەس پێـی نـەوتووم دوا چیـرۆکت ناوی چییە..؟ کاتێ ئەنوەری برام بە میوانەکانی دەڵێ:

((ئەوەش ئەمین — ی برامە..))

دەپرسن: ((چ کارەیە..؟)).

((فەرمانبەرێکی تەقاویتە)).

((فەرمانبەرو بەس..؟)).

((نـەء.. دەڵێ: چیرۆکنووسم..)).

بە گاڵتەو لاقرتێوە دەڵێن:

((جا خۆ چیرۆك کاسبی نییە.. پارەی لێدەست دەکەوێ..؟)).

www.dengekan.com

کە ئەنوەر لێم دەپرسێ: ((چیرۆك پارەی تێدایە..؟)).

بە بێباکییەوە دەمووت: ((نەخێر.. کاکە..)).

میوانــە تەنگــە ئەســتوورەکان قاقــا پێدەکــەنین.. دەتــووت ئــەو ورگانــە بێچووە ورچی سەماکەرەی تێدایە.. ئەوسا بە تەوسەوە دەیانووت:

((جا کە شتێ پارەی تیا نەبێ بۆ دەیکەی بە ناونیشانی خۆت..؟)).

زۆرجــار، شــەوانە، کــە لەگــەڵ ئــەنوەری بــرام دەیــانخواردەوە، ویــسکیو شامپانیاو ڤۆدگا مرو مەستی دەکردن.. دەهاتنــە ژوورەکــەم.. ژوورە تــەنیاو پــڕ خەمەکەم.. تا درەنگی شەو بە منیان رادەبوارد، کتێبەکانیان هەڵگێڕو وەرگێڕ دەکــرد، بــە خۆیــانو بــە پێکــەوە دەهاتنــە ژوورەوە، دەســتیان دەلــەرزی، پێکــی ویسکیو شــامپانیا دەڕژایــە ســەر کتێــبو پارچــە کاغــەزەکانم.. ئــەو کاغەزانــەی خــەمو برســیەتی منــاڵیو شــەرمو شــکانی هــەرزەییو گومــانو دڵــەڕاوکێی ئێستامیان لەخۆ گرتبوو.. دەمو لێوو سمێڵی بــە ویــسکی تــەڕبووی خۆیــان.. بــە مــــەزەی ماســــتو جاجیــــكو تەپوولــــەو تــــفو شــــەهوەتیان بــــەو کاغەزانــــە دەسڕییەوە، منـیش وەك ئـەو پیـاوەی بەسـەر ماکەرێکـەوە گیرابـێ خـۆم تونـد دەکـــردەوە، پارچـــە کاغـــەزو کتێبـــەکانم کـــۆ دەکـــردەوە، دەهاتنـــە ژوورەکـــەمو دەستیان بۆ کتێبەکان دەبرد وەك ئەوەی دەست بۆ ناوگەڵی، قــوزی ســۆزانییەك بەرن، زۆر بە ناشیرینیو مەستانە.. هەریەکەو قسەیەکی دەکرد:

((بۆ نایەیتە ناو پیاوان.. چیت لەم ژوورە دۆزیوەتەوە..؟)).

((گەوهەرو ئاڵتوون..!)).

((نا گونم..)).

((ژن ئاوا لە پیاو دەکا.. بــە شــەرەفم کــەیفم لێبــێ هــەر هەفتــەی یــەکێك مارە دەکەمو یەکێك تەڵاق دەدەم..)).

((گوناهی خۆیەتی.. بێ عەقڵە.. ئەگینا کەس خانووی لەسەر ژن تاپۆ کردووە)).

بێزم نەدەهات وەڵامیان بدەمەوە.. جا وەڵامی کێ بدەمەوە..؟ کۆمەڵێ زەلامی گیرفان پڕ، کەللەبەتاڵ، سك تێری ناوگەڵ برسی، کۆمەڵێك لە خۆم ژن حیزتر.. کەچی بە زەبری پارە دایانپۆشیوە، پێیان لە کتێبەکانم دەنا.. ئەو چەند ئاژەڵە.. ئەو چەند بەراز باوکانە، ئەو گامێشانە پێیان لە دۆستۆیڤسکیو تۆلستۆی دەنا، پێیان لە شۆلۆخۆفو ئیتماتۆفو لۆرانسو بەلزاكو جۆیسو شتاینبكو هێمنگوای دەنا.. ئەو چەند ماکەرە شەقیان لە کاسێتەکانی مۆزارتو شۆپانو چایکۆفسکی هەڵدەدا، ئەو چەند بەتاڵە.. داهۆڵانە.. لە بەتاڵیش بەتاڵتر گاڵتەیان بە وێنەی بیتهۆڤنو چارلی چاپلن دەکرد، تووڕە دەبووم.. منی ئیفلیجو پەککەوتە، منی بێهێزو لاواز تووڕە دەبووم، بەڵام بە نەرمییەوە.. حەزم نەدەکرد دڵی ئەنوەر بشکێنمو بڵێ جنێو بە میوانەکانم دەدا، تووڕە دەبوومو ئارەقەم دەکرد، بڕبڕەی پشتم تەزوویەکی ساردی پیا دەهات، وەك مەیموونی نێو قەفەز سەیریان دەکردمو رایاندەبوارد، منیش بە قەهرەوە پێدەکەنیم.. بە درۆ پێدەکەنیم.. لە دڵی خۆمدا سوێندم دەخوارد کە هەر دەبێ بیانکەم بە پاڵەوانی چیرۆکەکانم.. سوێندم دەخوارد کە دەبێ من بە تەنیا، بەرلەوەی بمرم، ئەو بۆگەنانە تا سەر ئێسقان رووت کەمەوە.. رسوایان بکەم.. وایان لێبکەم خەڵکی گاڵتە بە عەقڵو بیرو بۆچوونیان بکەن، شەوێکیان زۆر تووڕە بووم.. خۆم بۆ نەگیرا، ئەوەندە مەست بوون قەڵەمو کاغەزو وێنەو کاسێتو کتێبەکانیان شندڕو وندڕ کرد.. کەسم نەدیبوو ئەوەندە رقی لە کتێبو کاغەز بێتەوە، هەریەکەو کتێبێکی بە دەستەوە دەگرت، وەکو تۆپ.. ئەمیان بۆ ئەویتریان هەڵیدەدا، هەندێ جار کتێبەکانیان دەگرتەوەو هەندێ جاریش دەکەوتنە بەر پێیان..

www.dengekan.com

ئەو شەوە زۆر مەست بوون.. قاقا پێدەکەنین.. لێیان پاڕامەوە:

((تکاتان لێدەکەم.. واز لەم کتێبانە بێنن.. گەر حەز دەکەن لام دانیشن.. ئەگینا فەرموون بڕۆنە دەرەوەو من ئیشم هەیە..)).

((ئیشی چی..؟)).

((دەخوێنمەوە.. دەنووسم.. سەد ئیشم بە دەستەوەیە..)).

((جا خەڵکی بە رۆژ ئیش دەکا یان بە شەو..؟)).

((کاکە.. ئەم ئیشەی من شەوو رۆژی بۆ نییە..)) لەپڕ یەکێکیان بە لاقرتێوە دەیووت:

((ئەم هەموو کتێبەت خوێندۆتەوە..؟)).

((دە ئەوەندەش..)).

((ئەی کەواتە بۆ نایانفرۆشیت.. خۆ بولبول نین تا رایانبگریت..؟ هیچ نەبێ دوو عانەش دەچێتە گیرفانتەوە..!)).

((جا عانەم بۆچییە..؟)).

((هەتیووینە.. وەرن سەیری کەن.. دەڵێ پارەم بۆچییە..)).

قاقا پێدەکەنین.. ئەنوەریش کە دەیخواردەوە تا بڵێی ناشیرین و بەدمەست دەبوو.. ئاگای لە خۆی نەدەما.. ئەوەی بە شەو دەیکرد بەیانی حاشای لێدەکرد، هەتا نەهاتمە ماڵەکەی نەمزانی کردوویەتی بە مەیخانە، نەك مەیخانە.. کردبووی بە تەویلەیەکی راستەقینە.. نێرەکەر دەزەڕی، گامێش دەیبۆڕاند، سەگ دەوەڕی، ژنو کچو کوڕەکانیشی ببوونە مەیگێڕو بۆی بەردەستی ئەو چەند گەلۆرە.. سمایلی بازرگان دەستی بۆ وێنەیەکی چارلی چاپلن درێژ کردو وتی:

((ئەمە کابرا گاڵتەجاڕەکەیە.. بەخوا بابە فلیمی عەنتیکەی هەیە..)) بە

تووڕەییەوە وتم: ((ئـەم بلیمەتـە گاڵتـەجاڕ نییـە.. بـە فلیمـەکانی جنێوی بـە بۆرژواو سەرمایەدارەکان دەدا..)).

بە سەرسامییەوە پرسی.. سەرسامییەکی تێکەڵ بە گاڵتە:

((نا..؟ سەرمایەدار کێیە..؟)).

((گەلۆرێکی پارەدارە.. لەسەر حسێبی ئارەقەو فرمێـسکی هـەزارەها کـەس دەلەوەڕێ..!)).

((چاکە.. چاکە.. جا ئەو پارەدارانە لە خەمی جنێوەکانی ئـەم گاڵتـەجارە خەویان لێنەدەکەوت..؟)).

((مەڵێ گاڵتەجاڕ.. ئەم بلیمەتە ناوی چارڵی چاپڵن — ە..)).

((کەواتە تۆش بۆیە خۆت لـەم ژووره مـەڵاس داوە.. دیـارە دەتـەوێ فلـیم دەرکەی.. جنێو بە پارەدارەکان بدەی..؟!)).

((نـەء.. من فلیم دەرناکەم.. کێ فلیمم بۆ دەربکا..؟)).

ویـستم بڵـێم مـن بـە چـیرۆك رسـواتان دەکـەم هـەی بێـشەرەفینە، هـەی گەوادینە.. کەچی یەکێ لە هاوڕێکانی وتی:

((واز لە ئەمین شاپڵن بێنە.. وەرە سەیری ئەم مالۆسـە بکـە.. هـەتیو خـۆ ئەم ژووره رەسمی موسڵمانێکی تیا نییە..)).

یەکێکی تریان وتی:

((ئەنوەر.. بە شەرەفم ئەو برایەی تۆ شتە..!)).

ئەنوەریش.. مرو مەست.. زۆر مەبەستی بوو میوانەکانی دڵخۆش بن.. تا رادەیـك نـەك هـەر مـن.. ئامـادە بـوو خـۆی بکـا بـە نوکتـە.. نوکتەیـەکی زۆر هیچو بێـزەوەر هـەر تـەنها بـۆ ئـەوەی میوانـەکانی قاقا پێبکـەنو تـا ئەبـەد باسو خواسی ئەو شەوە تایبەتییانە بۆ یەکدی بگێڕنـەوە.. کتـوپڕ.. قـەتیش چاوەڕێم نەدەکرد وا سووکم کاو.. وتی:

((شتی چییه هەتیوینه.. دیارە ویسکییەکە لەسەری داون.. وەللا مەگەر پۆپەکەی بێ..!!)).

قاقا پێکەنین.. کردمیان بە مەخسەرە.. هەموویان.. بە خۆیانو بە پێکە ویسکی دەستیانەوە لە وێنەکە نزیکە بوونەوە، لێی ورد بوونەوە، ئەنوەر خۆی رانەدەگرت.. دەلەنگی.. لەسەر کورسییەکەی بەرامبەر دانیشت.. لە ئەنوەری برام نەدەچوو، بە رۆژ چەند گرانو سەنگین بوو، بە ئەتەکێت دەجوولاو بە ئەتەکێت دەیخواردو قسەی دەکرد، هەر هەموویان بە رۆژ گرانو سەنگینن، زۆر بە ئەدەبو ویقارەوە دەدوێن.. ئەدەبێکی دەستکرد، بە رێزو ڤیزێکەوە جگەرە دەکێشن، نان دەخۆن، دەکۆکن، بە دزییەوە دەچنە ئاودەسخانە.. ئەی ئێستا بۆ وا سووکو بێنرخن.. ئای گەلحۆینە تا دەمرن هەر بە رووکەشو ساختەو بۆیەو رووپۆشەوە دەژین، بە لارەلار لێم نزیک بوونەوە.. بە یەکەوە لێیان پرسیم:

((ئەمین.. ئەم کەچەڵە کێیە.. هەتیو زۆر ترسناکە..؟)).

منیش ویستم ئاژاوەکە بە بارێکی ئاساییدا بخەم.. وەك هاورێیەکی شیرین زمانو هاوکووفی ئەوان بم.. وتم:

((ئەم کەچەڵەیان دۆستۆیڤسکییە..)).

پرسییان:

((دۆستۆ کێ..؟)).

((دۆستۆیڤسکی..)).

((جا ئەوە ناوی بنیادەمە..؟)).

((ئەی خۆ ناوی حوشتریش نییە..)).

کردیان بە غەڵبە غەڵبو هەریەکەو پرسیارێکی لێدەکردم:

((ئەم کەچەڵە خەڵکی کوێیە..؟)).

((رووسییە..)).

((چ کارەیە..؟)).

((رۆمانی دەنووسی..)).

((رۆمان دەخورێ..؟)).

((دەخورێی چی..؟ رۆمان حەکایەتێکی زۆر درێژە..)).

((جا کەی باوی حەکایەت ماوە..؟)).

((نەك حەکایەتی حەکایەت.. ئەم بلیمەتە چیرۆکی لەسەر میللەتی خۆی دەنووسی.. لەسەر میللەتی رووس..)).

((ئەوە چییە.. ئەمیش هەر بلیمەتە..؟)).

((هەڵبەت..)).

((باشە ئەم کەچەڵە پارەی دەست دەکەوێت..؟)).

((ئەی چۆن..)).

((ئێ.. کەواتە دەوڵەمەند بووە..)).

((نـەء.. وەکـو ئێـوە کـۆی نـەدەکردەوە، هەرچـییەکی دەسـت بکەوتایـە دەیخوارد.. دوکانو بازاڕو سنەمای پێنەدەکڕی..)).

((ئەی چی لێدەکرد..؟)).

((وتم دەیخوارد.. خەرجی دەکرد..)).

((هەر باشە.. گرنگ ئەوەیە هەیبووەو خواردوویەتی..)).

((ئەوەندەش عەوداڵی پارە نەبووە.. لای ئەو گرنگ ئەوە بووە ئازاری ئەو خەڵکە بنووسێتەوە)).

((غەدری کردووە..)).

((هەمیشە قەرزاریش بووە..)).

((نا..؟ كەواتە لێی نەزانیوە..)).

((لێی زانیوە.. وتم لای ئەو گرنگ ئەوە بووە بنووسێ..)).

((ئەی تۆ..؟ دەڵێن تۆش نووسەری.. بۆ وەك ئـەو كەچـەڵە پـارەت دەسـت ناكەوێ..؟)).

((من جیام..!)).

((چۆن جیایت..؟)).

((ئـەو لـە سـەردەمو لـەنێو میللەتێكـدا ژیـاوە جیایـە لەگـەڵ سـەردەمو میللەتی من..)).

((یانێ مردووە..؟)).

((بەڵێ.. مردووە..)).

((ئەی كە مردووە تۆ بۆ خۆت پێوەی سەغڵەت كردووە..؟)).

((ئاخر رۆمانەكانی زیندوون..)).

((چۆن زیندوون..؟)).

((قورسە.. واز بێنەو كەستان لەم مەسەلەیە حاڵی نابێ..)).

((هەتیو ئێمە حیـسابی ملیـۆنو دوو ملیـۆن دەكـەین.. ئـەم قـسە حیزانـە چییە تا تێینەگەین..)).

((وتم تێی ناگەنو بیبڕەوە..)).

((بەهەرحاڵ.. ئەمین چاپڵن.. هەرچەندە ئەو كەچەڵەی برادەرت گاورە.. بەڵام رەحمەت هەر چاكە بۆ مردووان..!)).

ئەمجارەیان بازرگانەكە هەڵیدایەو بە دەنگێكی ناسازەوە نەڕاندی:

((هەڵیدەن.. پێكەكانتان هەڵدەن لـە چـاوی كەچـەڵی گۆڕبـەگۆڕ..)) قـسەم نەكرد.. خۆم لێ گێل كردن..

ئەمجارەیان عەلی بەگی سلێمان ئاغا لێم هاتە پێش‌و وتی:

((ئەمینە فەندی.. چیرۆك خۆشە..؟)).

منیش لەسەرخۆ وتم:

((ئەگەر خۆش نەبووایە من چل ساڵ خەریکی نەدەبووم..!)).

((بەقەد چی خۆشە..؟)).

((وەسف ناکرێ..)).

((با من بیهێنمە بەرچاوت.. بەقەد خواردن، خواردنەوە، ژن....؟)).

((وەك هیچیان نییە..)).

((تێت ناگەم..)).

((تـۆ.. ئێوەمانـان تـەنها رووکەشـی شـتەکان دەبیـنن.. چـیرۆك لـە نـاخ‌و ناوەرۆکی مرۆڤ‌و شتەکانی دەوروبەر دەکۆڵێتەوە..)).

((ناخ کوێیە ئەمین.. خۆ مەبەستت ناو هەناو نییە..؟)).

((نـەء.. مەبەستم ناو ورگە..!)).

((ئەوە چییە ئەمین.. رادەبوێری..؟)).

((وەڵلا ئێوە مەستن‌و بە دونیا رادەبوێرن..)).

سـەیرێکم کـرد هـەموویان گـوێ قـوڵاغن، چـاوانی هـەر یـەکێکیان وەك چاوانی سـەگێك کـە بەسـەر زانـەوە بـێ سـوور هەڵـگەڕابوون.. بـە زەحمـەت پێڵوویان هەڵدێنا.. هەڵیان دەبزرکاند.. تێهەڵچۆوەو وتی:

((باوەڕ ناکەم هیچ شتێك بەقەد خواردنەوە یان ئافرەت خۆش بێ..)).

یەکێکی دیکەیان هەڵیدایەو مڕاندی:

((نـەء.. کەرە.. پارە تـەواوە.. پـارە نـەبێ ژن‌و خواردنـەوە لـە کـوێ پەیـدا دەبن..؟)).

هەموو بەیەك دەنگ وتیان:

((دەم خۆش.. دەم خۆش..)).

بازرگانەکە وتی:

((بە شەرەفم جەماعەت.. ئەم کەچەڵەش قسەی وا جوانی نەکردووە.. بە دڵمە.. پارە.. دەم خۆش..!!)).

بە تووڕەییەوە وتم:

((ئێوە وا دەزانن ژن تەنها گەڵو گووانە..؟)).

بەیەك ئاواز.. بەوپەڕی گاڵتەو تەوسەوە وتیان:

((ئەی چییە ئەمینە فەندی..؟)).

((کاکە ئافرەت سۆزە.. میهرە.. دایکە.. خوشکە.. بە رای من ئافرەت سەرچاوەی زۆر شتی پاكو جوانە..)).

بازرگانەکە بەوپەڕی نیهادپیسیو تەوسەوە وتی:

((ئەرێ کۆنە ژنەکەت چۆنە.. ئاگات لێیەتی..؟)).

نەمزانی دەکەومە تەڵەوە.. ئارەقەیەکی ساردم کرد، زۆر شەو ئاوا بریندارم دەکەن.. تا شەوێکیان یەکێکیان وتی:

((ئەنوەر کە تۆ برای وا خۆشت هەبوو.. بۆ زووتر بە ئێمەت نەناساند؟)).

یەکێکی دیکەیان وتی:

((بە شەرەفم خەڵکی بزانێ بەزمی وا خۆش لێرە هەیە مەیخانەکان چۆڵ دەکەن.. مەگەر بۆیەکان خۆیان بخۆنەوە..!)).

((بەخوا بابە مەخسەرەیە..)).

((باشە کاك ئەمین هەموو نووسەرێك وەك تۆ خۆشە..؟)).

((لەوانەیە..!)).

ئەنوەر وای دەزانی من زەوقم بەو بەزمو رابواردنە دێ، وای دەزانی ئەو

مەیخۆرانــە وا ناکــەن مــن پەســتو نیگــەران بم، نەیــدەزانی مــن لــە ناخــەوە دەگریــام.. دەکولامــەوە.. دەتلامــەوە، هــەموو شــەوی هەینییــەك دادەنیــشتن، مێزیان دەڕازاندەوە، جاروباریش نەك هەر ڤۆنتەراتچیو بازرگانو ڤاچاغچی گەورە.. بەڵکو پزیشكو ئەندازیارو پارێزەریشی تێدەکەوت، شەوێکیان لەگەڵ یەکێ لە ئەندازیارەکان کەوتمە گفتوگۆو دەمەتـەقێ، کـەری وا گـەورەم نـەدی بوو.. لەپڕ هەڵیدایە:

((کاك ئەمین لەگـەڵ ڕێزمـا بـۆ جـەنابت.. بـەڵام ئـەدەبو مـەدەب قـسەی قـۆڕە.. کـەی بـاوی ئـەو خەیاڵاتـە مـاوە.. چـیرۆكو شـیعر.. منـاڵ بازاڕییـە.. ئیمڕۆ هەموو شتێك بە زەبری زانست بەڕێوە دەڕوا..)).

زۆر لەسەرخۆو بە هێمنی وەڵامم دایەوە:

((من وەك تۆ گاڵتە بە زانست ناکەم.. بەڵام تا دونیا مـاوە ئـەدەبیش هـەر دەمێنێ..)).

((دەبا بزانم شیعرێك باڵەخانەیەك دروست بکا.. چیرۆکێك پردێك بنیـات بنێ..)).

((بەڵام کاکی ئەندازیار.. شیعرو چیرۆك دەتوانن هەزارەها باڵەخانەو پرد لە ناو زاتی مرۆڤدا بنیات بنێن، ئەدەب خزمەتی ناوەوەی مرۆڤ دەکا.. ئەدەب تاکە حەقیقەتێکی گەورەو بەجێماوی هەموو مرۆڤایەتییە..)).

هەموویان بەیەکەوە، هەر بۆ مەزاق، چـەپڵەیان کوتـاو فیکـەیان کێـشاو.. یەك دوو جرتیشم گوێ لێبـوو.. یـەکێك لەوانـەی بـا بـەردانی بـەلاوە ئاسـایی بوو.. قونی لە ئێمە کـردو بـە ترپێـك کۆتـایی بـەو هەرایـە هێنـا.. زۆر پەسـت بووم.. لە کۆتاییدا پێمووت:

((بەداخەوە کە تۆ کۆلێـژت تـەواو کـردووە.. جا جیاوازیت چـییە لەگـەڵ ئەوانە..؟)).

هەموو لێم وەئاگا هاتنو وەك فیشەكە شێتە بە رووما تەقینەوە:

«بۆ ئێمە چیمانە..؟ عەیبە كاكەمین..!».

بە پەلە وتم:

«هیچتان نییە.. بەڵام ئەم بیست ساڵ پترى خوێندووە كەچی گاڵتەی بە ئەدەب دێ..!».

كەچی زیاتر پێی داگرتو وتی:

«ئەرێ وەللا قەشمەریشم پێ دێ..!».

«تۆ سەربەستی.. هەر كەسەو بیرو بۆچوونی خۆی..».

وازی لێنەهێنامو تێهەڵچۆوە:

«دەترسم بەتەما بیت لە رێگەی چیرۆكەوە ئەو خەڵكە بگۆڕیت.. ئەگەر وایە با بزانین..؟».

«نەك هەر گۆڕین.. دەمەوێ پاكیان كەمەوە..».

كەچی عەلی بەگ بە لاقرتێوە وتی:

«دیارە چیرۆكەكانی مامۆستا گەسكی چاكن.. ئەگینا چۆن دونیایان پێ پاك دەكاتەوە..؟!».

«دەم خۆش عەلی بەگ.. چیرۆك گەسكەو دونیای پێ پاك دەكرێتەوە..!».

ئەو زیاتر لەسەری رۆیشتو هەر بە تەوسەوە پێكەكەی هەڵداو وتی:

«ئێ.. جا كە وایە بۆ ناچیت لە بازاڕی حەسیرەكە گەسك.. ببورە چیرۆك بفرۆشیت.. ها..؟».

ئەو مڵۆزمانە هەراسانیان كردم، كە مەست دەبوون بە چیرۆكەوە دەیانگرت.. یان باسی گوڵنازو تاپۆو خانوویان دەكرد، هەموو جار كۆنە برینەكەمیان دەكولاندەوە، چارم نەما.. وای لێهات كە دەهاتن.. دوای مێز

رازاندنەوە.. هاوارم لە منداڵەکانی ئەنوەر دەکرد بمبەنە ژوورەکە.. دووانیان دەهاتنە بن هەردوو باڵم.. وەك منداڵی ساوا دەیانخستمە سەر کورسییەك.. بەشداری مەزەکانم دەکرد.. بە کردنو بە خواردن.. شێتی زەڵاتە بووم.. سوێندیشم دەخوارد قسەو گفتوگۆو باسو خواسی سەر مێزەکە لە چیرۆکێکما بتوێنمەوە، سیخوڕانە گوێم شل دەکرد، حەزم دەکرد بزانم باسی چی دەکەن، حەزم نەدەکرد بەجێیان بێڵم، تا درەنگی شەو بەدیاریانەوە دادەنیشتم.. لە سێ شت دەدوان: پارە.. ئافرەت.. خواردنەوە.. هەر ئەم سێ شتەو بەس، جاروباریش بە منو چیرۆکیان رادەبوارد، زۆرجاریش دوای خواردنەوەو مەستبوون دووانیان دەهاتنە بن باڵمو جۆلانەیان پێدەکردم، بەم شێوەیە تا ژوورەکە دەیانبردم، بە منو بە چیخوفو چارلی چاپلنو هێمنگوایان رادەبوارد، شەوێکیان.. دیسانەوە بازرگانەکە بە دۆستۆیڤسکییەوە گرتی.. دوو سەد تفی لێکرد.. هاواری دەکرد:

((ئەمین چاپلن.. حەز دەکەم پێکێك لە چاوی ئەم کەچەڵە بخۆیتەوە..!)).

لێی پاڕامەوە: ((من نەخۆشم، ناتوانم، بخۆمەوە تێکدەچم، ئەنوەر دەزانێ ئەو ژانەدڵەم لەگەڵە.. با لێم نەداتەوە.. ئەمجارەیان دەمکوژێ.. ئاخر دکتۆر لێی قەدەغە کردووم..)).

دەیووت: ((کێرت بە قەدەغە.. تۆ ئەم کەچەڵەت خۆش ناوێ..؟)).

((با..!)).

((کەواتە دەی.. بخۆرەوە.. لە چاوی.. ئەم کەچەڵە.. تا نەیخۆیتەوە من هەر تفی لێدەکەم..)).

چڕوچاوی دۆستۆیڤسکی کەوتە ژێر تفو لیكو بەڵغەمی لینج.. لە دڵی خۆمدا بۆی گریامو وتم:

((دۆستۆیڤسکی.. بمبورە.. کوفرە حەیوانێکی وا.. جرجێکی وا تف لە تۆ

دەکا..!)).

دواجار کە بێزار بووم.. بەیانییەکیان.. بەر لەوەی ئەنوەر بڕواتە دەرێ.. بانگم کردو بە قەهرو حەسرەتێکەوە پێمووت:

((ئەنوەر.. ئێوە بۆ خۆتان دەخۆنەوە یان بۆ گیانی من.. شەوێکی تر ئەوانە بێنە ژوورەکەم بە سکەخشکێش بێ لەمماڵە نامێنم..)).

زانی زۆر پەستو تووڕەم.. بە نەرمییەوە وتی:

((ئەمین گیان.. من وامزانی خۆت حەز بەم بەزمە دەکەی.. ئەوان دەڵێن ئەمین گوناهە.. با بەتەنیا نەبێو بچین تۆزی خەمی بڕەوێنینەوە..)).

((من بەتەنیا نیم.. کە ئێوە دێنە ژوورەکە هەست بە تەنیاییو غەریبی دەکەم..)).

((تووڕە مەبە کاکە.. شەوێکی تر ناهێڵم زەلامیان توخنت بکەوێ..)).

((ئاخر چوزانم.. گەیشتۆتە کونی لووتم.. خۆ من گاڵتەجاڕی ئەو گەلۆرانە نیم..!)).

((کەواتە منیش گەلۆرم..)).

((مەبەستم ئەوە نییە.. بەڵام ماڵ حورمەتی خۆی هەیە.. تۆ کوڕو کچی گەنجت هەن.. گەر حەزت لە خواردنەوەیە.. چ زۆر مەیخانە زۆرە..)).

((ئەمین گیان.. ماڵ ماڵی خۆمە.. حەزم لێ بێ دەیکەم بە تەویلە..)).

((بەداخەوە ئەنوەر.. پارە تەواو تێکی داوی.. جاران تۆ وا نەبوویت..!)).

((ئەی تۆ پێم ناڵێی بەو هەموو ئەدەبو عەقڵەوە بۆ وات لێهات..؟)).

((ئەمەیان مەسەلەیەکی ترە.. شەرحی دەوێ..)).

((ئەمین.. وام لێ مەکە بڵێم تۆ بەخیلی بە من دەبەی..)).

((هەقی خۆتە.. بەڵام بە گۆڕی دایەو بابە من سکم پێت دەسووتێ..)).

((بیبرەوە ئەمین.. با پێشت بڵێم ئەوانەی تۆ بە گەلۆر ناویان دەبەی هەموو شتیان بە دەستەو رۆژی سەدەها کارو ئەرکی قورس‌و نابەجێی من مەیسەر دەکەن.. قازانجی من لەوەدایە..)).

((بەڵام قازانجیش هەموو شتێك نییە..)).

((پێویستم بە فەلسەفەی جەنابتان نییە.. پیرۆزی خۆت بێ.. پاشانیش با درێژەی نەدەینێ.. شەوێکی تر ناهێڵم گوێت لە دەنگیان بێ..)).

بە توورەیی لێیداو رۆیشت.. تۆ بڵێی لەم گەڕەکەدا هەموویان هەر وا بژین.. تۆ بڵێی هەموویان هەر وا بەدمەست‌و مێشك پووچ‌و هیچ نەزان بن.. لەوە دەچێ، هەر کەسەو بۆ خۆی بژی، خەڵکەکە وەك ئەسپی عەرەبانە هەردوو لاچاویان گیراوە.. تەنها پێشەوەی خۆیان دەبینن.. بەردەمی خۆیان‌و بەس، سەیرە.. کەس سڵاو لە کەس ناکا، بە فیزەوە سەر دەلەقێنن، بە نازەوە پێ بە زەویدا دەنێن، هیچ نین.. قەرەوێتی فەرەنسی‌و پێڵاوی ئیتاڵین، جانتای دیبلۆماسین، چاویلکەو ئەنگوستیلەی ئاڵتوونن، دەفتەری ژمارەن، شێتی خواردنەوەو کاغەزی قومارن، شەوانی سووری تیاترۆخانەکان، هەر یەکێ لەوانە گوڵنازێکی هەڵخەڵەتاندووە، ئەم گەڕەکە زۆر کپ‌و مەنگە، مەنگە وەك زۆنکاوە وەستاوەکان، ئەو زۆنکاوانەی نە ئاویان دێت سەرو نە ئاویان لەبەر دەڕوا، دیوارەکان زۆر سپین‌و دڵەکانیش زۆر رەش، ئێرە دۆزەخێکی زۆر رەنگینە، ئێرە وەك ئەوێ نییە.. لەوێ ئاگامان لە چرپەو خشپەو هەناسەی یەکدیش هەبوو، گریان‌و پێکەنین، شایی‌و پرسە، بەشەڕ دەهاتین‌و زووش ئاشت دەبووینەوە، لە هەموو هەورازو نشێوێکدا دەستی یەکدیمان دەگرت، جنێومان بە یەکدی دەداو یەکدیشمان ماچ دەکرد، دوای شەڕی کوشندەو خوێناویش هەر هەتا جەژن دڵمان گەردی دەگرت، جەژنان هەموو گەڕەك، بەر لەوەی بکەوینە سەر برنج‌و قەیسی، سەرمان دەخستە

سەر شانی یەكدیو دەگریاین، هەموو بەیەكەوە بۆ بـووكو زاوا هەڵدەپـەڕین، بەیەكەوەش گۆڕمان بۆ مردووەكان لێدەدا، كەچـی لێـرە كـەس مـن بـە پیـاو نازانێ، كەس سلاّوم لێناكـا، ئێـواران كـە پەسـت دەبـووم، سـواری عارەبانەكـەم دەبووم‌و بە كۆلاّن‌و جادەكانا غل دەبوومەوە، سەیری ئەو خەڵكەم دەكرد، من قاچم نییەو سواری عارەبانەكە دەبم.. ئەی ئەو پیاوماقولاّنـە.. خـۆ ئـەوان وا نین.. كەچی هەر لەناو حەوشەكەوە بـە سـواری ئوتمبێلەكانـەوە دێنـە دەرێو كـە دەگەڕێنـەوە مـاڵیش دوو هـۆڕن‌و كردنـەوەی دەرگـای سـێ دەری.. دیـارە ئەوانیش بێ قاچ‌و قوولن.. ساڵێك تێپەڕیوەو كەس پێی نەوتووم: چۆنیت..؟ چ كارەیت..؟ تۆ كێی..؟ كەس دەستی بـۆ هەڵنـەبڕیوم، تـۆ بڵێـی لـەم گەڕەكە خاوێنەدا هـەمووی هـەر كـەڕولاڵ بـن.. یـان بـە ئیـشارەت بـدوێن..؟ سـەیرە.. كەس سەیرم ناكا، لەوە ناچێ كـەس بمبینـێ، تـۆ بڵێـی نـەمردبم..؟ نـا مـاوم.. ئەوە نییە سواری عارەبانەكـە دەبم‌و پیاسـە دەكـەم، دەخوێنمـەوە، دەنووسـم، ئەوە نییە گوڵنازم تەلاّق داوە، تا ئێستاش باوەڕم بە پیتی «میم» نییەو رقـم لێیـەتی، بـەلاّم ئـەم گەڕەكە كپو خامۆش‌و لەعنەتییـە باوەڕیـان بـە میمـە، زۆریش.. ئەی بۆ كەس من نابینێ.. «هەم یان نیم.. ئەمەیە گرفتەكە..» مـن دەڵێم ئـەوان نـین، ئـەوانیش دەڵێن: تـۆ نیـت، مـن نـەمرترم لـەوان.. ئـەوان كۆشك‌و تەلار جێدێڵن.. منیش چەند چیرۆكێك.. كامەیان لای ئەو خەڵكە بە بایەخترە.. كۆشك یان چیرۆك..؟

شـەوێكیان ئـەنوەر بەتـەنیا دەیخـواردەوە.. بـانگم كـردە ژوورەكـەم.. ببوورن.. ژوورەكە.. بێ میم.. چونكە من خـاوەنی هـیچ نـیم.. رووم تێكـردو لێم پرسی:

«ئەنوەر.. ئەم گەڕەكەی ئێوە زۆر سەیرە.. كەس سەلام لە كەس ناكا..».

پێکەکەی هەڵداو وتی:

((ئـەمین ئـەو خەڵکـە سـەرقاڵن‌و سـەدەها ئـیش‌و ئـەرکیان بەسـەرەوەیە.. ناپرژێنە سەر سەلام‌و کەلام..)).

((جا بۆ سەلام کارێکی ئەوەندە زەحمەتە..؟)).

((زەحمەت بێ یان ئاسان.. ئەوانە گوێ بەم شتانە نادەن..)).

((ئەوانە چ کارەن..؟)).

((دکتـۆر.. بازرگـانی گـەورە.. قۆنتـەراتـچی وەك خـۆم.. هـەموو بـەگزادەو خانەدانن.. بۆ دەپرسی..؟)).

((سەیرە..!)).

((بۆ سەیرە..؟)).

((یانێ ئەوەی خانەدان بێ نابێ کەس بناسێ..؟)).

((بۆ کەس ناناسن..؟ بەڵام ئەوان لەگەڵ کەسانی وەك خۆیان هەڵدەسـتن‌و دادەنیشن.. چی لە شاعیرو ماعیر بکەن.. ئەوان چ کەڵکێك لە تۆ دەبینن..؟)).

((کەڵکی وەك چی..؟)).

((قازانجێك.. خێرێك..)).

((کەواتە ئێوە قازانج کردوونی بە دۆست‌و هاورێ.. بۆیـە هـەموو شـەوێك بەیەکەوە دەخۆنەوە..؟!)).

((ئێ دە وایە.. پیاوێك خێری بۆم نەبێ چی لێبکەم..؟)).

((ئەنوەر.. قسەیەك دەکەم.. بەڵام حەز ناکەم لێم زویر بیت..)).

((بلێ..)).

((بە رای من پیاو چ لە بیابانێك بژی چ لەم گەرەکەی ئێوە..!)).

((تـۆ هـەر وایـت.. حـەزت بـە ژیـانی نـاو هەرچـی‌و پەرچـییانە.. ئـەو قەرەجانەی ساڵی جارێك خۆیان ناشۆن..!)).

((ئەو قەرەجانە زۆر شەریفترن لەو خانەدانانە..)).

((زۆربەیان دزو حیزن..)).

((دزیش بن بە ئاشکرا دەیکەن.. نەك لە ژێر پەردەوە..)).

((بۆ کێت دیوە لێرە دزی بکا..؟)).

((هەموویان دزن.. هەموو موڵکدارێك دزە.. بەڵام دزی ژێر سایەی یاساو دەستوورێکی چەوتو چەسپاو..)).

((بە شەرەفم ئەو ژنە هەقی بووە توی ترۆ کرد.. ئاخر ئەوە عەقڵەکەتە.. بۆیە وات بەسەر هات..!)).

((چیم بەسەر هاتووە..؟)).

پێکێکی تری ئامادە کردو لە قەهرو خەفەتانا بە یەك بین هەڵیداو چاوەکانی سوور هەڵگەڕانو وتی:

((شارێك بە خەراپە باست دەکا..)).

((ئەوانەی باسم دەکەن.. هیچیان بەقەد من پاك نین.. هەموویان لە من ژن حیزترن)).

پتر سوور هەڵگەڕاو ویستی قسە بکا.. کەچی خۆی خواردەوە، سەیرێکی منو کتێبەکانی کردو دەستی برد بۆ قاپە ویسکییەکەو هەڵسایە سەرپێو وتی:

((ئەمین نامەوێ دیسان بەشەڕ بێینەوە.. تۆیەك کە بە ژیانی خۆت رازیت هەقت بەسەر خەڵکەوە نەبێ.. سەلامت لێدەکەن، سەلامت لێناکەن.. ئەو خەڵکە سەربەستە.. وا بزانم خۆشت باوەڕت بە سەربەستی هەیە..؟)).

((ئەمەیان سەربەستییەکی بۆگەنە..!)).

((بەهەرحاڵ.. تۆ ناتوانیت هەڵسوکەوتی ئەو خەڵکە بگۆڕیت..)).

دواجار بەر لەوەی بڕواو ژوورەکە بەجێ بێڵێ.. ئاوڕێکی لێدامەوەو وتی:

((ئـەمین.. هەفتەیـەکی تـر دەڕۆیـن.. ڤیـزەو پلیتـی فرۆکـەشمان بڕیـوە.. ئاگات لە خۆت بێ باشترە..)).

هـاوارم لێکـرد بێتـەوەو دابنیـشێ، گەڕایـەوە لامو لەسـەر کورسـییەکە دانیشتەوە، ئەمجارەیان قاپەکەی بەسەر دەمەوە ناو لێم پرسی:

((کاکە لێم زویر مەبە.. ئەم گەڕەکە لەعنەتییەی ئێوە پیاو دەکوژێ..)).

((خۆشترین گەڕەکە.. خەڵکی خواخوایەتی مەترێکی لێرە دەست بکەوێ)).

بە ناچاری وتم:

((وایە..)) پاشان لێم پرسی:

((کەی دەڕۆن..؟)).

((هەفتەیەکی تر..)).

((ئەی من..؟)).

((ئەی پێم نەوتیت باجی خەجێ دێو هەموو شتێکت بۆ دابین دەکا..)).

((جا ئەو لە من پیرو خەڕۆترە..)).

((دیـارە دەتـەوێ کـچێکی چـواردە سـاڵان خزمـەتت بکـا.. ئـەم پیرەژنێکـی چاکەو هەموو شتێکیش دەزانێ، پاشان جێی متمانەی خۆمانە.. جگە لـەوەش چاوێکی لە سەگەکە دەبێ..)).

((ئاخر پێی بڵێ فەرامۆشم نەکا..)).

((خۆ هەوەنتە نییە.. بە پارە دێ.. چۆن فەرامۆشت دەکا..؟)).

((چەندتان پێدەچێ..؟)).

((مانگێك.. کەمتر.. زۆرتر.. نازانم..)).

((زۆرە.. لەبەر من تۆزێ زوو وەرنەوە.. ئەنوەر گیـان ماوەیەکـە هـیلاکم.. لەوە دەترسێم کتوپڕ ژانەدڵەکە لێم بداو بمکوژێ..!)).

((نا خوا نەکا.. ترست نەبێ.. هەمیشە تەلەفونت بـۆ دەکـەینو زووزووش

کارتت بۆ دەنێرین..)).

((چاوەڕێ دەبم..)).

پاشان هەڵساو خەندەیەکی برایانە نیشتە سەر لێوانیو بە خۆشەویستیو سۆزو بەزەییەوە سەیری کردم.. کتوپڕ پێم وت:

((ئەنوەر گیان.. واز لە مەسەلەی گوڵناز بێنە..)).

((چۆن واز بێنم.. ئاگات لێیە چ واتەواتێك لە ئارادایە..؟)).

((واتەواتی چی..؟)).

((بیستوومەو دەڵێن بە تەمایە شیرین بدا بە خدری زەڕنگەر.. خۆ تۆ خدر دەناسیتو چاك دەزانیت چ ماڵێکە.. رات چییە..؟)).

لە دڵی خۆمدا لێکم دایەوە.. دیارە.. چەندەها چیرۆکی لەو بابەتەم خوێندبۆوە، پاڵەوانەکە کچە دەخوازێ تا لە خەسووی نزیك بێتەوە، یان دایکە مارە دەکا تا لە کچە نزیك بێتەوە.. لە شەرمو رقانا ئارەقەم دەردا.. لێم پرسی:

((ئەگەر شتی وا ببێ خۆ دەبێ من ئاگام لێبێ..)).

((لەوانەیە.. دوای ئەوەی کە هەموو شتێك دەبڕێننەوە پرسە گورگانێت پێبکەن..!)).

((گەر وابێ.. ئەوە دیارە ئەو ئافرەتە تەواو شووڵی لێهەڵکێشاوە..)).

لەناو دەرگاکە وەستاو بە تووڕەییەوە سەیری کردمو وتی:

((تۆ نەبوویتایە تا ئێستا وەك ئەم پێکە ویسکییە دەمخواردەوە..)).

((ئەی کچەکان..؟)).

((ئەوسا چاریان نەدەماو دەهاتنەوە لای خۆم..)).

((لێیگەڕێ تا دێیتەوە.. ئەوسا بزانین ئەم مەسەلەیە دەگا بە چی..؟)).

((دەگا بە گەوادی.. یانێ دەگا بە چی..؟)).

دەرگاکـەی لەسـەرم داخـستو رۆیـشت.. تـەنیا مامـەوە، زۆر تـەنیا، خـۆمو ژوورێـكو چـەند كتێبێـك.. دوای هەفتەیـەك رۆیـشتن، تـەنیاتر بـووم.. خـۆمو کۆشـکێکی چـۆل.. بـۆنی ئەشـکەوتێکی ترسـناکی لێـدەهات، دە — دوانـزە ژوور، جارجارە پووره خـەجێ سواری عارەبانەكـەی دەكـردمو بـە ژوورەكانـدا دەگـەڕام، مووبـەق، ژووری میـوان، ژووری نووسـتن.. سیـسەمی نـەرمی دوو كەسـی.. كـە دەچوومە ئەو ژوورە ئاخم هەڵدەكێشاو دوو دڵۆپ فرمێسك لە چاوانم دەتكان، لە ئاوێنــە بازنەییەكـەوە لـە رووخـساری خـۆم رادەمـام.. لـەوە دەچـوو سـەیری كابرایەكی نامۆو نەناسیاو بكەم.. بەسەر رووممەوە تۆزی مەرگو غەریبیم بینی، ژووری میوانو كورسیو قەنەفەی مەخمەرپۆش، لەنێو گەڕەكێكی ئـارامو هێمن، بێ خشپەو جووڵە، ئاخ لە دەست پیاوە بەتاڵەكان.. گەڕەكی داهۆڵەكان، گەڕەكی ئەو ژنانەی گوڵناز لاسایی دەكردنەوە، دەچوومە لای باخچەكەو لـە گوڵـەكان ورد دەبوومەوە.. گەمەم لەگەڵ سەگەكە دەكردو حەزم دەكـرد ئاشـنام بـێ.. تـەنیایی قورسە.. پیاوی تەنیا دار، دیوار، بەرد، ئەستێرە، سـەگ، پـشیلە، خـۆی دەدوێنـێ، بیست رۆژ تێپەڕیو چەند جارێك چوومە سەر جادەو نێو كۆڵانـەكان.. بـەخۆو بە عارەبانەوە غل دەبوومەوە، سەیریان دەكـردم.. بـە قێـزو بێـزو.. جارجـارەش بــە بەزەییــەوە.. وام هەســت دەكــرد.. كــەس نەیدەناســیم، كــەس ســەلامی لێنەدەكردم، لەم ماوەیەدا ئەنوەر سێ جار تەلەفونی كرد.. دەنگم هەڵدەبڕی:

«چاكم.. چاكم.. بەڵام تاوتاوە تەواو پەكم دەكەوێ..».

جارێكیان زۆر بە نەشئەوە باسی پاریس — ی كردو وتی:

«ئـەمین.. چـوومە شـەقامی شـانزە.. شـانز.. شـانزە..» بـۆم تـەواو كـرد: «شانزلزێ..».

«دەم خۆش ئەمین.. شانزلزێ.. هەتیو ئەمین بورجی ئیڤل — یشم دی..».

بۆ نا..؟ پارە.. پـارە.. پـارەت هـەبێ سـەفەری مـەریخیش دەكـەی، ئـەنوەر

بـاوەڕی بــە میمــی پاشــگرەو منــیش ڤیــنم لــە میمــی پاشــگرو پێــشگرو ناوەڕاستگریشە، منی تەنیاو تڕۆکراو، ئەویش شانزلزیّو ئیڤل دەبینیّ، هەقی خۆیــەتی، بــاجی خــەجیّ جلــەکانی بــۆ دەشــۆریم.. جلــی چــی..؟ بیجامــەو فانیلەکان، چێشتی خۆشو بەتامی لێدەنا، دەستاوەکەی.. دەستاوی دایکمی بیر هێنامەوە.. دایکە خۆزگە وا زوو نـەدەمردی.. خۆزگـە ئـەمینی کـوڕت دەدی.. هەر تۆ تاکە ئافرەتێك بوویت منت خۆش ویـست، بـیرت دەکـەم.. دایکـە، لـەو ماوەیەدا چوار جار بۆ دایکم گریام.. پوورە خـەجیّ دڵـی دەدامـەوە.. دەتـووت منالێکی چوار سالانەمو لە رۆژێکی قەڵەبالغی جەژندا لەجیاتی دەستی دایکـم دەسـتی پیرەژنێکـی ناشـیرینم گرتـووە.. بـەکوڵ دەگریـام.. مـن بـزر بوویمـەو دەگریم.. بە دوای دایکمدا دەگەڕام، دوو جاریش هاتە خەونم.. دەیووت:

«ئەمینۆکــە.. وەرە کــن دایــە.. دونیــا هیلاکــی کــردی.. وەرە..» لــەتاو تەنیاییو.. بیّ ئـۆقرەیی خۆمـدا بـە شـەوو رۆژێـك رۆمـانێکم دەخوێنـدەوە.. زۆرم نووسـی منـالی، هـەرزەیی، ئێـستام.. غوربـەتو تـەنیایی نێـو گـەڕەکی خواپێداوەکان.. بەیانییەکیان لە خـەو خەسـتامو تانەیـەك.. کتـوپڕ تانەیـەك نیشتبووە سـەر چاوانم.. دونیایـەکی تاریکو لـێڵ، ئـاخر لـەو ماوەیـەدا هـیچ کەسـێك لـەو گەڕەکـە سـەری لێنـەدام.. ئـاخر هـەموو سـەرقالن، برادەرێکـی ئـەنوەری بـرام لێـی نەپرسـیم، بـە تـەنها بـاجی خـەجیّ – م دەدی.. تـەنها هەواڵدەرو پەیامنێر، ئەو پیرەژنە بیّ دەمو پلە نەبووایە دەمردم.. رۆژێکیـان زۆر کتوپڕ دەنگی براو نەهاتەوە، ئەو رۆژە بە خشەخشو لەسەر لەپو دەمو دەستو سك خۆم گەیاندە مووبەق.. ئـەو رۆژە تـا ئێـوارە تـوانیم کـاری خـۆم مەیسەر بکەم، بۆ نەگبەتیش رەشـەبای شـێتو شـوومیش تـەلی تەلەفونەکـەی پچڕاندبوو.. سیّ رۆژ بەر لـە نەهاتنەوەکـەی بـاجی خـەجیّ پـێم وت: «بـاجی

خەجێ.. با زوو فریای تەلەفونەکە بکەوین.. نەبا ئەنوەر تەلەفون بکا..!)).

وتی: ((رۆڵە.. ئەمین.. من ئەو دایەرەیە پێ نازانم..)).

وتم: ((باجی خەجێ.. بپرسە.. هەر نزیك سەرایە.. تۆزێ سەرووتر..))

رۆژی دووەمیش نەهاتەوە، تۆ بڵێی باجی خەجێ کتوپڕ مردبێ..؟ بۆ نابێ..؟ رۆژی سەدەها کەس کتوپڕ لە گەنج و لە پیر دەمرن.. مردن لە گلێنەی چاو نزیکترە.. ئەو رۆژەش توانیم کاری خۆم ئەنجام.. بدەم..

رۆژی سێیەم تەواو لە پەلوپۆ کەوتم.. ترسی مەرگ ژانەدڵەکەی لێ زیندوو کردمەوە.. چاوەڕێ بووم باجی خەجێ بێتەوە.. نەهاتەوە.. هاوارم کرد.. ژوورەکەم کەوتبووە بنەبانی کۆشکەکە.. چەند جارێك بە دەنگێکی نووساوەوە هاوارم کرد، قیژاندم.. کۆشکەکە دەنگی دەدایەوە:

((خەڵکینە فریام کەون.. من لێرە بەتەنیا دەمرم.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. م.. م.. م..)) دەنگی دەدایەوە.. کۆشکەکە وەك ئەشکەوت بە پیتی ((میم)) دەنگی دەدایەوە.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. ئەو پیتەی من بەقەد هەموو دونیا رقم لێیەتی.. نەموێرا چیتر هاوار بکەم.. جا لەنێو ئەو کۆشکانە.. ئەو کۆشکانەی وەك قوتوو داخراون.. لە پشت ئەو دیوارە ئەستوورانەوە کێ گوێی لە دەنگی مردوویەك دەبێ..؟! کەس بە دەنگمەوە نەهات.. کەس نەهات بە هانامەوە.. تا دەهات بەرچاوو بینایم لێڵتر دەبوو، سەرم کاس و وڕو تەپتر، دەستەکانم دەلەرزین، هەردوو قاچم دڵۆپێك خوێنیان تیا نەما، دەتووت دوو لاقی پلاستیکن، ساردو سڕ، بە زەحمەتەوە دەستم دەگێڕا.. بەر کتێب و کاغەزەکان دەکەوت، چیتر دەستم قەڵەمی نەدەگرت، تا دەهات زەردو لاوازتر دەبووم، هەناسەم سوارتر، دڵەکوتێ.. بروسکەی ژانێك، لەنێو مێشکما زەنگێك زرنگەی دەهات، لە خوێنما، خوێنی کەم و بێ کەفما.. تۆ بڵێی زەنگی دەرگا بێ.. کێیە لە دەرگا دەدا..؟ لەوانەیە

ئەو منالە باریکەلە بێ کە هەموو بەیانییان دێو هاوار دەکا: ((وردە نان.. یەللا وردە نان..!)) یان سوالکەرێکە.. یان.. یان.. هەفتەیەك لەمەوبەر کچە چکۆلانەکەم هاتو وتی: ((باوکە یان من یان بەفرین سەرت لێدەدەینەوە..)) تۆ بڵێی یەکێ لە کچەکانم بێ..؟ نابێ.. نابێ خۆیان بن.. ئەوان بن چۆن ئۆقرە دەگرن..؟ دەرگاو پەنجەرەکانیش دەشکێنن.. زەنگی چی..؟ بە تەواوی گوێم تەپ ببوو، لەوانەیە زەنگی سەعاتی ژووری میوانەکان بێ، لەوانەیە.. ئیمڕۆ حەپەی سەگەکەش نابیستم، کێ هەیە نانو ئاوی بخاتە بەردەم..؟ باجی خەجێ فریامان کەوە.. منو سەگەکە دەمرین، برسیەتی برستی لێبڕیم، لەم گەڕەکە تێرەو لە برسانا بمرم..؟! سەیرە.. زۆرجار لەسەر پارچە کاغەزەکان لە برسیەتی دەدوام، لەنێو کتێبەکاندا برسیەتیم دەخوێندەوە.. بەڵام ئێستا خۆم هەستی پێدەکەم.. دەمار دەمار.. ریشاڵ ریشاڵ.. مووە.. مووە.. کوا با گوێ بگرم.. نەء.. ئەم نووزەیە چییە..؟ خیزەی سنگی خۆمە یان نووزەی سەگەکەیە.. ئەو سەگەی ئەنوەر بەقەد منالێکی خۆی خۆشی دەویست، ئەنوەر.. زووکە وەرەوە.. لەبەر خاتری من نا.. لەبەر خاتری سەگەکەت، پاسەوانی کۆشكو باڵەخانەت، گرنگ نییە.. با بشمرێ.. سەگێکی دیکە دەکڕێ، دە لەبەر خاتری من وەرەوە.. گرنگ نییە.. لە برایەکی گەواد.. دەییوس رزگاری دەبێ، ئەم گەڕەکەش لە مرۆڤێکی زیاد ئازاد دەبێ، لە زەلامێك.. نووسەرێك کە کەس لێرە نایناسێ، چاوەڕێ بووم.. هیچ نەما بیخۆم.. لەسەر سك دەخشیم، بە سەرو سنگ تەکانم دەدا، رۆژی پێنجەم.. تەواو پەکم کەوت، نەمتوانی لە ژوورەکە بچمە دەرێ، دەستێکم بە رەفەی کتێبخانەکەوە گرت، ویستم خۆم بخەمە سەر پشت.. نەمتوانی.. رەفەکە بە دەستمەوە هات.. کەوتمە ژێر دەیەها کتێب.. گەر لەنێو ئەو گەڕەکەدا

نەبووایە.. چی لە مـەرگی نێـو کتێبـان جوانترە..؟! هـەر لـەو ژوورە مامـەوە، هێـدی هێـدی دەمـردم، هەسـتم بـەوە دەکـرد دەمارەکـانم یەکـە یەکـە وا دەتوێنەوە، کتومت لەوە دەچوو بکەومە نێو باوەشی خەوێکی قووڵ، بەرچاوم تاریکتر داهات، ژوورەکە بوو بە تاریکستان، سەرەتا گوێم هەڵدەخست.. هـاتو هـاواریکی زۆر دوور لـە گوێمـا دەزرنگایـەوە، هـۆڕنی ئوتمبێلێـك، زریکـەی منالێك، جریوەی چۆلەکەیەك، وەڕینـی توولـە سـەگەکە، تـۆ بڵێـی سـەگەکە مردبـێ..؟ مـن یـان ئـەو پـتر بەرگـەی برسـیەتی دەگـرین..؟ تـۆ بڵێـی پـوورە خەجێ مردبێ.. یان هەر تەنها نەخۆشـەو.. سـەیرە لـەپڕ دەرکەوێتـەوە.. بـۆ نەهاتـەوە..؟ تـۆ بڵێـی گوڵنانزیـشیان کوشـتبێ..؟ کـێ دەزانـێ..؟ کـچەکانیش دەنگیان نییە.. گەڕەکەکەش زۆر خامۆشـە، مـردووە، منـیش بێـدەنگو تـەنیا دەمرم، تەواو.. ئاگام لە هەموو شتێك بڕا، نـە ڕەنـگ مـاو نـە دەنـگ، گەڕەکە کۆنەکـەی خۆمـان بووایـە تـا ئێـستا هـەزار کـەس لـە دەرگـای دەدا، نـەء.. لـە دەرگادانی ناوێ.. دەرگاکان هەمیشە والاو لەسەرپشتن، منالە چەتوونەکان بـە دوای کـۆترو کۆلارەیەکـدا دوو سـەد جـار بەسـەر دیوارەکانـدا هەڵدەگـەڕان، دەهاتنە سەربانو ناو حەوشەکە، لە پەنجەرەکانەوە سـەیری نـاو ژوورەکانیـان دەکرد، پەنجەرەی چی..؟ دەلاقەو کونو کەلەبەری گەورەو فراوان وەك دەمی ئەشـکەوت کراونەتـەوە، لـەو کـونو کەلەبەرانـەوە دەهاتنـە ژووری منـی مردوویان دەدی، بە دەم هاواری پاكو پـڕ ترسـیانەوە ژنـانو پیـاوان دەرژانـە نێو ژوورەکەم، پیاوان خوێنو ژنان شیری سپیو پاکی مەمکانیان دادەچۆڕاندە نێو دەمم.. زیندوو دەبوومەوە.. ئەمجارەیان دەمتوانی باس لـە مـەرگو ژیـان بکەم.. دەکەوتمەوە نووسین.. ئێرە ئەوێ نییە، لێـرە کـەس لـە دەرگـای کـەس نادا، کەس لە کەس ناپرسـێ، تـەواو بـۆ حەوتـەمین ڕۆژ مـن مـردم، چاوەڕێم کرد وەك مردوویەك بمشۆن.. پاكو تەمیز بمشۆن، نـەء.. لـەم گەڕەکە کـەس

شك نابەی مردوو بشوا.. کێ ئەو دەستە پاكو ناسکانەی خۆی بە من پیس دەکا.. ئەو دەستو پەنجانەی بۆنی پارەو شەهوەتو خیانەتیان لێدێ، حەزم نەدەکرد لەو ژوورەداو بەتەنیا بمێنمەوەو بۆگەن بکەم، کرمەڕێز بم، مێرووله‌و مێشو مەگەز بەربێتە گیانم، نەدەکرا دۆستۆیفسکیو کازانتزاکیو ئیتماتۆفو لۆرانسو هێمنگوای ژێر بۆن بکەون.. نە دەکرا.. چاوەڕێ بووم، لەو گەڕەکە پاکە، لەنێو کۆشكو باڵەخانەی بەرزو باڵا.. کەس نەیزانی من مردووم.. هەستامەوەو کولخانی حەمامەکەم ئاگردا، بۆ دواجار پاك خۆم شۆری، چاوەڕێ بووم یەکێك بێو سێ چوار مەتر خامی سپیم بۆ بکڕێ.. نەبوو.. دوو پارچە خامی تۆز لێنیشتووم لەسەر یەکێ لە قەنەفەکان هێناو وەك هیندییەکان خۆم تێوەپێچا.. سەرم دانەپۆشی، چاوەڕێ بووم وەك مردوویەك کە چوار کەس بیناسێ بمخەنە ناو تەرمێك، لەم گەڕەکە ناسکە کەس تەرم ناخاتە سەر شان، لە ژووری مەرگەوە تا نێو گۆڕەکەی بە ئوتمبێل دەیبەن، رۆژێکی تریش لەو کۆشکەدا مامەوە، دواجار لە چاوەڕوانی بێزار بووم، کەس دەنگی نەبوو.. رەنگی نەبوو.. خۆم تەرمی خۆمم خستە سەر شانو رووەو دەرگای دەرەوە ملم نا، تەرمەکەم گەیشتە نێو کۆڵانو کەس نەیدی، من کە زیندوو بووم کەس سەیری نەدەکردم، کەس نەیدەبینیم.. ئێستا کە مردووم کێ دەمبینێ، یەکە یەکە لە دەرگای کۆشکەکانم دا.. وتم: براینە.. پیاوماقوڵینە.. هۆ بەگزادەو خانەدانەکان من مردووم.. خێرتان دەگا تا گۆڕستانەکە بمبەن، یەکە یەکە دەرگایان داخست، جنێویان پێدام.. تفیان لێکردم.. دەیانووت:

((تا ئێستا کەس نەیبیستووە مردوویەك لە دەرگای ماڵان بداو بڵێ: وەرن بمنێژن.. ئاخر زەمانە..)) دواجار چارم نەماو خۆم لاشەی خۆمم هەڵگرتو بە

دارەدار رووەو گۆڕستانەکە ملم نا، ماندوو بووم، ئارەقەی رەش و شینم کرد، خامە سپییەکەی بەرم ئاوی لێدەتکا، ئارەقەی ساردی مردوویەك، کەس منی نەبینی، من هەموو کەسم دەدی، جا کێ رۆحێکی تەنیاو بریندار دەبینێ.. بۆ دواجار لە شەقام و درەخت و ئافرەتەکان و منالآن و پیاوان ورد بوومەوە.. سەرم هەڵبڕی بۆ شینایی ئاسمان و گریام.. فڕندەکانی ئەو ئاسمانە.. گرانە ئەو هەموو شتانە جێ بێڵێت.. گرانە.. ماسی رەنگاورەنگی سەدەها چیرۆك لەنێو دەریای چاوانم.. لە حەوزی رۆحما نەدەمردن، هەر ئەو رۆژە سێ چوار کەسی دیکە مردبوون، کە گەیشتمە سەر گۆڕستانەکە خەڵکێکی زۆر رژابوونە ئەو ناوە، لەتەك کێلەکان.. لەژێر سێبەری درەختەکاندا دانیشتبوون.. مات و مەلوول وەستابوون، ئوتمبێلێکی بێ شوماریش رژابوونە دەوروبەری گۆڕستانەکە، خەڵکێکی بێدەنگ و خامۆش.. خامۆشی بەر سێبەری ترسی مەرگ، سڕو سەرسام، هەندێکیان بێ دەنگ دەگریان، هەندێکیان نەك هەر بە هات و هاوارەوە دەگریان.. بەڵکو دەیانبۆڕاند، هەموو شتێکی نێو گۆڕستانەکە خەمی لێدەتکا.. ترس و سام.. دار ئەرخەوانەکان، کێلەکان، خۆڵ و دارو بەرد، قەفەزەکان.. چەند گۆڕهەڵکەنێکیش لەگەڵ خاکەکە کەوتبوونە شەڕ.. بێڵ و خاکەنازیان دەوەشاند، لەسەر گردەکەوە سەیری ئوتمبێلەکانم کرد.. نەء.. کابرایەکی گەورە.. زۆر قەبە مردووە، چوومە نێو خەڵکەکە.. پاڕامەوە.. دەستم خستە سەر خاکەناس و بێڵی گۆڕهەڵکەنەکان.. پاڕامەوە.. بە هەموویانم وت: «من مردووم..» کەس پێی نەزانی، ئێوە گۆڕێکم بۆ هەڵکەنن.. قۆرتێکی قووڵم بۆ لێبدەن.. قووڵ بەقەد برینەکانم.. کەس پێی نەزانی، هەر کەس لە خەمی خۆیدا بوو.. لێرەو لەوێش سێ و چوار سەریان لە بن گوێی یەکدی نابوو.. باسی چی دەکەن..؟ لەنێو ئەو هەزارەها گۆڕەدا لە چ خەون و پیلان و پرۆژەیەك دەدوێن..؟ ئافرەت.. پارە.. یان میراتی زۆری

کابرا..؟ جاران نییه.. گۆڕهەڵکەنیش پارەی دەوێ.. منیش جگە لە خامێکی سپیو عومرێکی رەش هیچ شك نابەم.. کوڕینە.. نەجیبزادەینە گۆڕێك.. تەنها گۆڕێك.. کەسیان وەڵامیان نەدامەوە، تا درەنگی ئێوارە چاوەڕێ بووم.. کەس لەوێ نەما.. بەتەنیا هەر خۆم بە نینۆك، بە چنگ، بە دەستو دەمو ددان گۆڕێکم بۆ خۆم لێدا.. هەر لەسەر گۆڕە کۆنەکەی پیرەدایك.. گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسکی دایە.. باسکم تێوە ئاڵاند.. وەك سەردەمی منداڵی لە ئامێزی گرتم.. «هاتی.. رۆڵە.. بەخێر بێی..!».

به جووتە گریاین.. منو دایەو گۆڕێکی قووڵ.. بۆ دواجار بەر لەوەی رابکشێمو بچمەوە نێو منداڵدانی دایکم.. بەنێو گۆڕەکاندا پیاسەم کرد.. بێ عەرەبانە.. رۆحێکی بریندار پێو پلی بۆچییە..؟! گۆڕی زۆر کۆنو نوێ، لێرەو لەوێ، کێلی ساغو کێلی شکاو، خەفەتێك دایگرتم، هەتا لێرەش..؟! لەنێو ئەم مردووانەش جیاوازی هەر هەیە، ئەوەتا خواپێداوەکان بەقدە نیوە کۆشکێك گەچو چیمەنتۆو مەرمەڕیان لە گۆڕەکانیان خەرج کردووە.. ئەوەتا سەدەها گۆڕی بە چەترو پەنجەرەو دەرگا قەفەزی جوان، شیشی ئاسنینو ئەلەمنیۆم، دەیەها بەردی نایابی هەندەران، هەتا لێرەش.. دوای مەرگیش.. هەی بە لەعنەت بن.. دیسانەوە خۆیانن.. ئەوانەی باوەڕیان بە میمە، ئیمڕۆ یەکێ لە خانەدانەکان سەدەها زەلامو ئوتمبێلی دوا مۆدیلی بە دواوە بوو، منیش هەر خۆم.. بەتەنیاو بێ کەس.. منی بێ میم.. تەرمی خۆمم خستبووە سەر شان.. سەدەها گۆڕیشم دی کە تەنها تەپۆلکەیەك خۆڵو بەردی بەسەر یەکدیدا کەڵەکەکراو بوون، دوو بەردی خوارو ناڕێکیش ببوون بە کێلی گۆڕەکان، دوو بەردی بێڕەنگو ناشیرین.. کە دەکرێ بخرێنە سەر کونی زێرابێك.. یان بەردبەستی نێو ئاودەستێك.. ئێوەن بەستەزمانەکان..

ئەوانـەی خـاوەنی هـیچ نـەبوون، دواجـار بـەر لـەوەی رابکـشێم، لـە خەفـەتی سەدەها گرفتو گرێو پرسیار.. لە قەهری ئـەو جیاوازییـە.. منالانـە کەوتمـە شـکاندنی قەفـەزو چـەترەکان.. کێلـە سـاغو نایابـەکان.. بـەردە رەنگـینو مەرمەڕییەکان، تـا دەهـات دونیـا تـاریکتر دادەهـات، بەتـەنیا خـۆم پاشـای نێـو گۆڕستانەکە بووم، ئـەو شـەوە سـەدەها چـەترو قەفـەزو کێلی جوانم شـکاند، وەك شێت، وەك گۆڕهەلکەنە.. وەك عفریتێك کەوتمە هەلکەندنی گۆڕەکـان.. تا گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسکی مردووەکان، تا نیوەشـەو تـوانیم جێگۆڕکـێ بە مـردووەکان بکەم.. کێ دەزانێ..؟ مردووانی گۆڕە بێ کێلـەکانم خـستە نێـو گـۆڕە لـە مەڕمـەڕ هەلّبەسـتراوەکان، بـە خـشەخش بردمنـە لای گـۆڕی ژێـر چەترو قەفەزدارەکان، مردووانی ژێـر چـەترو قەفەزەکانیـشم گواسـتەوە نێـو گـۆڕە پـەرپووتو بـێ ناونیـشانەکان، زۆر مانـدوو بـووم، قاقـا پێدەکـەنیم.. گۆڕستانە خامۆشەکە دەنگی دەدایەوە، تۆ بلّێی بەیانی پێـی بـزانن..؟ دواجـار پڕبەدەم جرتێکم بۆ خۆم کێشا.. بە خۆمم وت:

«کەرە.. ئەم جێگۆڕکێیە بە مردووەکان مەکە.. برۆ.. گەر پیاویـت.. ئـەم جێگۆڕکێیە بە زیندووەکان بکە..!» لەسەر گۆڕێك دانیشتمو تێـر گریـام.. بـە هەردوو چاو.. ئێسقانە پواوەکانیشم فرمێسکیان لێدەتکا، دواجار بێزار بووم.. مانـدوو، بـەر لـەوەی بـچمەوە نێـو گۆڕەکـەمو رابکـشێم چـەترێکم بـە پێـوە نەهێـشت، وەك دێـو شیـشەکانم خـوار دەکـردەوە، مەرمـەرێکی سـاغم تیـا نەهێشت، ویستم بچمە نێـو گـۆڕێکی چـەتر بەسـەر، هەرچـەندی کـردم بێـزم نەهات، دواجار چوومەوە نێو ئەو گۆڕەی بە نینۆکەکانی خۆم هەلّمکەنـدبوو، من بەهێزی دێوو عفریتێك دەجوولام..

«دایکە.. هاتمەوە..».

«بەخێر بێیتەوە رۆلّە.. ئەوە لە کوێ بووی..؟».

((قەفەزەکانم دەشکاند.. دایکە..)).

((ئا.. گەورە نەبووی.. هەر منالە لاسارەکەی جارانیت..!)).

وەك جاری جاران چوومەوە باوەشی.. کەوتمە نێو منداڵدانی.. تەڕو گەرم.. بۆنی خوێنێکی پیرۆزی لێدەهات.. حەزم کرد بسرەوەمو ئارام بنووم.. چاوم لێك نا.. سەیرە.. چاوم هەڵێنا.. هەموویان زەق زەق سەیریان دەکردم.. چاوانی پڕ لە میهرو سۆزو زیرەکی.. بە دەم زەردەوە بە چواردەوری گۆڕەکەمدا هەڵقەیان بەست.. ساتێ بێدەنگ بوون، دوایی دایانە پرمەی گریان.. هەموویان هاتبوون.. وتم:

((ئێوە چۆن زانیتان من مردووم..؟!)).

وەڵامیان نەدایەوە.. بۆم دەگریان.. تکەی فرمێسکەکانیان دەڕژایە نێو گۆڕەکەم، لەبری بەردو خۆڵ دەنێو فرمێسکی ئەواندا مەلەم دەکرد.. هەر هەموویان هاتبوون: تۆلستۆی، دۆستۆیڤسکی، تۆرگینێف، بەلزاك، فلۆبێر، برۆست، کامۆ، لۆرانس، جۆیس، شۆلۆخۆف، هاردی، دیکنز، هێمنگوای، کازانتزاکی، چیخۆف.. مۆپاسان.. هەر هەموویان.. گەلێ لەو زاتە گەورانەی لە سەردەمو زەمانێکی زوودا ژیاون.. ئەوانەی منیش نەمدەناسین.. گریان.. بۆ من گریان، گۆڕەکەیان پڕ کرد لە ئەسرین.. ئەسرینی پاك.. وتم:

((خەجاڵەتم مەکەن.. ئێوە بۆ هاتن.. بۆ ئەو هەموو ئەرکەتان کێشا..؟)).

وەڵامیان نەدایەوە.. دواجار ئەوەندە گریان.. کەوتمە نێو گۆمی فرمێسکی ئەو زاتە گەورانە.. بوومەوە دەڵەمەیەکی پاك لەنێو منداڵدانی دایکمدا مەلەم دەکرد.. لەنێو پەردەیەکی زۆر تەنكو گەرمو تەڕ، زۆر ئارامو ئاسوودە بووم، لەنێو ئەو گۆڕە بێ کێلەدا بۆ دواجار چاوم لێك نا، گۆڕێکی تەنیاو پیرۆزی پڕ لە فرمێسکی پاك.. دوا مەنزڵگا.. دوا ماڵم.. دوا گۆڕم..

نــەء.. دوا مــاڵ.. دوا گــۆڕ.. بڕووخــێ مــیم.. بڕووخــێ.. تــۆ بڵێــی ئــەوان هاتبنەوە..؟ لەوانەیە.. رەنگە وای بۆ بچن مـن هـەڵاتووم.. بێـزاری.. تـەنیایی زۆری بۆ هێناوم‌و رامکردووە، کە تەرمەکەی خۆم خستە سەر شان‌و هاتمە دەرێ سـەگەکەم نـەدی.. لەوانەیـە لـە برسـانا هەڵەتـە بووبـێ.. تـۆ بڵێـی بـە دوامـدا بگـەڕێن.. نـازانن مـن مـردم‌و کەسـیش لـەو گەڕەکـە سـەرقاڵە پێـی نەزانی.. رەنگە پۆلیسیش ئاگادار کەن، ئاخر نەبووە پیاوێکی زرت‌و زەلام لـە شـارێکدا ون ببـێ.. لـە گـەڕەکێکی وا تەقـەت، ئـەوان بـا بگـەڕێن.. تـا ئـەوان دەگـەڕێن مـن گۆشـت‌و ئێـسقانم لـەنێو فرمێـسکی گۆڕەکـەدا دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. زەوی تینـووش.. تـك تـك مـن هەڵدەمـژێ.. لەگـەڵ ئاوی کارێزەکان تێکەڵ دەبم.. ئێوەمانـان دەمخۆنـەوە.. بـێ ئـەوەی بـە خۆتـان بـزانن گۆشـت‌و ئێـسقانی تـواوەی مـن دەخۆنــەوە.. لەگـەڵ خـوێنی نێـو دەمارەکانتـان تێکـەڵ دەبم.. کەواتـە مـن نـەمردووم.. لـەنێو خـوێنی ئێـوەدا دەژیـم.. کـە ئێـوەش دەمـرن‌و دەتوێنـەوە.. مـن دیـسانەوە تێکـەڵ بـە ئـاوی کارێزەکانتـان دەبمەوە..!!

گەلاڕێزانی (1986)

سلێمانی

www.dengekan.com

ميم

www.dengekan.com

www.dengekan.com